

HOLSTEBRO KOMMUNE

4.3
EGON MARCUSSEN
Rønnesmosevej 10
7800 Skive

Dato: 18-12-2013
Sagsnr.: 011652-2013
Henv. til: Ole Lousdal
Tlf.: 96117826

§ 11 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget

Trandum Kirkegaard

Rønnesmosevej 10, 7800 Skive
Beliggende på matr. nr. 2a Trandum Kirkegårde, Sevel

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF 4/12-2009 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD	8
<i>Dokumentation</i>	8
<i>Udnyttelse af godkendelse</i>	8
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	8
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	9
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	9
<i>Stalde</i>	9
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	10
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	10
<i>Døde dyr</i>	10
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	11
<i>Håndtering af gylle</i>	11
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	11
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	11
<i>Lugt</i>	11
<i>Transport</i>	11
<i>Støj</i>	12
<i>Støv</i>	12
<i>Restvand og spildevand</i>	12
<i>Skadedyr</i>	13
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	13
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	13
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	14
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	14
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	14
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	15
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	16
KLAGEVEJLEDNING.....	16
OFFENTLIGGØRELSE	17
RETSBESKYTTELSE	18
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN.....	18
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN.....	18
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	20
GENERELLE FORHOLD	20
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	21
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	21
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	24
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	24
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	24
<i>Stalde</i>	25
<i>Valg af teknologi i staldanlæg</i>	25

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak	26
Ventilation	27
Rengøring af staldanlæg	27
Foder.....	27
Ensilage opbevaring og håndtering.....	28
Fyringsanlæg	29
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	29
Affald og kemikalier.....	30
Døde dyr	31
Kemikalier og medicin	32
Opbevaring af flydende husdyrgødning	32
Håndtering af gylle og afgasset biomasse.....	33
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning.....	34
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	35
Ammoniak	35
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning.....	37
Lugt.....	37
Transport	38
Støj.....	40
Støv.....	41
Lys.....	41
Restvand og spildevand.....	42
Skadedyr	43
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	43
Renere teknologi og ressourcestyring.....	44
HUSDYRBRUGETS UDSPREDNINGSAREALER	47
Drift af husdyrbrugets arealer	47
Udskiftning af udbringningsarealer.....	49
Sædskifte	50
Udbringning af husdyrgødning.....	50
Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer	52
Grundvand.....	52
Bilag IV-arter	52
Generelle betragtninger for Natura 2000-områder.....	53
Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer.....	53
Nitratudvaskning i det ansøgte projekt.....	54
Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-område(r)	54
Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt	56
Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)	56
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	58
BILAG	59
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED.....	59
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	60
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG AFLØBSFORHOLD.....	61
BILAG 4 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	62
BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG.....	63
BILAG 6 – GYLLETRANSPORTRUTER.....	64
BILAG 7 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG OG N-DEP BEREKNINGSPUNKTER.....	66
BILAG 8 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	67
BILAG 9 – AREALER DEL 1/4	68
BILAG 10 – AREALER DEL 2/4	69
BILAG 11 - AREALER DEL 3/4	70
BILAG 12 – AREALER DEL 4/4	71

BILAG 13 – JORDBUNDSTYPER	72
BILAG 14 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	73
BILAG 15 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER	74
BILAG 16 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER.....	75
BILAG 17 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2.....	76
BILAG 17 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2.....	77
BILAG 18 – § 21 VURDERING FRA VIBORG KOMMUNE	78
BILAG 19 – § 21 VURDERING FRA SKIVE KOMMUNE	81
BILAG 20 – APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPPLAND SKIVE FJORD, LOVNS- SAMT RISEGÅRDE BREDNING - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU.	83

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	18-12-2013
Godkendelse hjemmel, lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.	§ 11
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	EGON MARCUSSEN
CVR-nr. / P-nr.	20183039 / 1001803474
Husdyrbrugets adresse	Rønnesmosevej 10, 7800 Skive
Husdyrbrugets telefonnummer	97544267
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Egon Marcussen
Husdyrbrugets e-mail:	egonmarcussen@hotmail.com
Matrikel	2a Trandum Kirkegårde, Sevel
CHR	57332
Byggetilladelse	Du bedes være opmærksom på, at da dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri, ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos byggemyndigheden.
Ejendomsnr.	661-186139
Husdyrbrugets konsulent	☐ Landbo Limfjord, Anders Lehnhardt, Resenvej 85, 7800 Skive, email: ale@landbo-limfjord.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 15-03-2013 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Rønnesmosevej 10, 7800 Skive. Husdyrbruget bliver større end 75 dyreenheder (DE) og mindre end 250 DE og er derfor omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er ikke omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet².

Udkast til miljøgodkendelse har været i 3 ugers høring i perioden fra den 20-11-2013 til den 11-12-2013.

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt, og der er ikke tidligere udarbejdet VVM redegørelse. Ejendommens dyrehold er VVM-screenet i 2006.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 184,40 til 230,70 DE fordelt på 125 malkekøer (tung race), 70 kvier (tung race, 12-28 mdr.), 60 kvier (tung race, 2-12 mdr.), 10 småkalve (tung race, 0-2 mdr.) og 65 tyrekalve (tung race, 40-65 kg). I forbindelse med udvidelsen etableres der ca. 1.200 m² nye plansiloer samt 11 fællesbokse til kvier mellem eksisterende kostald og gyllebeholderen.

Udspretningsarealerne er beliggende udenfor nitratfølsomt indvindingsområde. Udspretningsarealerne er alle beliggende i oplandet til Skive Fjord uden for fosforfølsomt opland og uden for nitratklasse. Reglerne for kategori 1, 2 og 3 natur vurderes at være overholdt.

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 75 DE, men under 250 DE og er derfor omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed ikke omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 125 malkekøer (tung race), 70 kvier (tung race, 12-28 mdr.), 60 kvier (tung race, 2-12 mdr.), 10 småkalve (tung race, 0-2 mdr.) og 65 tyrekalve (tung race, 40-65 kg) svarende til i alt 197,3 DE, på husdyrbruget matr. nr. 2a Trandum Kirkegårde, Sevel, beliggende Rønnesmosevej 10, 7800 Skive.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jvf. bilag 17), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Udnyttelse af godkendelse

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Det vil sige, at der inden 2 år fra godkendelsesdatoen skal foreligge en skriftlig aftale med entreprenør om opførelse af byggeriet, som herefter skal være opført indenfor 1 år. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse. Husdyrholdet skal være fuldt etableret inden for 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
4. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Ansøger og ejerforhold

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

6. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

7. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Ansøgt produktion	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race	125	167,75
Årsopdræt kvier, tung race (12-28 mdr.)	70	39,11
Årsopdræt kvier, tung race (2-12 mdr.)	60	20,4
Småkalve (0-2 mdr.), tung race	10	2,37
Tyrekalve, tung race (40-65 kg)	65	1,06
Årsopdræt kvier, tung race (6-28 mdr.)	0	0,00
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	0	0,00
I alt		230,70

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Fordelingen mellem køer og de forskellige typer af opdræt må variere inden for det maksimale antal dyreenheder med op til 2 DE hvert planår.

Stalde

8. Stalde skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektur	Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	
Eksist. kostald	Malkekøer, tung race	113	151,65	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv
	Årsopdræt kvier, tung race (12-28 mdr.)	70	39,11	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv. Udegående 3 mdr. om året udenfor udbringningsarealet.
	Årsopdræt kvier, tung race (6-28 mdr.)			Sengestald med præfabrikeret drænet gulv.
Lade/ældre kostald	Årsopdræt kvier, tung race (2-12 mdr.)	20	6,80	Dybstrøelse hele arealet.
	Årsopdræt kvier, tung race (6-28 mdr.)			Dybstrøelse hele arealet.
Kalvehytter	Småkalve (0-2 mdr.), tung race	10	2,37	Dybstrøelse hele arealet
	Småkalve (0-6 mdr.), tung race			Dybstrøelse hele arealet.
	Tyrekalve, tung race (40-65 kg)	65	1,06	Dybstrøelse hele arealet.
Fælleshytter	Årsopdræt kvier, tung race (2-12 mdr.)	40	13,60	Dybstrøelse hele arealet
Eksisterende kælvingsafdeling	Malkekøer, tung race	12	16,10	Dybstrøelse hele arealet.

9. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

10. Kvæg skal minimum være udegående i det antal måneder som er anført i vilkår 8. Der skal føres journal til dokumentation som til enhver tid skal være tilgængelig for tilsyn.

Rengøring af staldanlæg

11. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Ensilage opbevaring og håndtering

12. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænedede eller lavbundslande uden okkerklasse.
13. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstands-krav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Døde dyr

14. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.
15. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

16. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
17. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 17.

Håndtering af gylle

18. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret Pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

19. Komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt. Omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 150 meter fra nabobeboelse.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

20. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.
21. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

22. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

23. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske udenom bymæssig bebyggelse.

Støj

24. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

25. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
26. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 25 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
27. Kornvalsen må kun benyttes bag lukkede døre og vinduer.

Støv

28. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Væsentlighed skønnes af Holstebro Kommune.
29. Fodersiloer skal etableres med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning for at sikre mod støvgener ved indblæsning af foder.

Restvand og spildevand

30. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

31. Der skal i forbindelse med byggeansøgning ansøges om tilladelse til nedsivning af tagvand fra de nye bygninger via faskine eller opnås udledningstilladelse til udledning til dræn. Tilladelse skal kunne forevises ved tilsyn.
32. Restvand fra vaskepladsen skal fremover ledes til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder og må ikke ledes til dræn.
33. Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og sprøjtemiddelrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af restvandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystem. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

Skadedyr

34. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
35. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

36. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

37. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
38. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
39. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
 - Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
 - Affaldsreducerende tiltag.
40. Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsom-

me ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Såfremt energikonsulenten ved beregning ikke kan finde energibesparelser, skal dette dokumenteres. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. fx belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

- Det nye byggeri skal i projekteringen gennemgås af en energifaglig konsulent.
- Husdyrbruget skal undersøge muligheden for etablering af bevægelses-sensorstyret udebelysning.

Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

41. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

42. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 9.
43. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning (inkl. afgræsning) på bedriftens arealer svarende til 208,41 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 13, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 1,40 DE/ha.
44. Der skal afsættes husdyrgødning svarende til 12,50 DE til Erik Jeldtoft Jakobsen (CVR: 11008291), Ulvkjærvej 23, 7800 Skive med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 13.
45. I forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal husdyrbruget kunne dokumentere, at gyllen udspreddes på de hertil ansøgte og godkendte arealer.
46. Markdriften skal være økologisk med 100 % reduceret kvælstofnorm.

Udbringning af husdyrgødning

47. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejds-

tid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

48. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

49. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.

Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

50. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 11 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 15-01-2014 kl. 15:20 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den 18-12-2013.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, så vidt muligt elektronisk på teknik.miljoe@holstebro.dk eller via post til Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyret er 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Egon Marcussen, Rønnesmosevej 10, 7800 Skive (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening - lokalafdeling Holstebro, E-mail: dnholstebro-sager@dn.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø, E-mail: dn@dn.dk (Interesseorganisation)
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 Kbh. Ø, E-mail: nst@nst.dk (Myndighed)
- Embedslægeinstitutionen Nord, E-mail: senord@sst.dk (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, E-mail: mail@dkfisk.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, E-mail: enie@eaaa.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk (Interesseorganisation)
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, 6990 Ulfborg, E-mail: jenson@mail.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-mail: natur@dof.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland) v/ Lars H. Hansen, Sandbækvej 26, 6971 Spjald, E-mail: holstebro@dof.dk (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 Kbh. N, E-mail: husdyr@ecocouncil.dk (Interesseorganisation)
- Holstebro Museum, E-mail: Mette.klingenberg@holstebro-museum.dk (Myndighed)
- Landbo Limfjord, Anders Lehnhardt, Resenvej 85, 7800 Skive, email: ale@landbo-limfjord.dk (ansøgers rådgiver)
- Tove Irene Kristensen, Trandumvej 10, 7800 Skive (nabo)
- Claus Birger Mørner Nielsen, Trandumvej 12, 7800 Skive (nabo)
- Trandum Menighedsråd, Kirkevænget 9, 7830 Vinderup vedr. Tingvej 75, 7800 Skive (nabo)
- John Ivan Nielsen, Tingvej 77, 7800 Skive (nabo)
- Villads Peder Christian Jensen, Tingvej 74, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Erik Jeltoft Jakobsen, CVR: 11008291, Ulvkjærvej 23, 7800 Skive (Gyllemodtager)
- Skive Kommune, email: sk@skivekommune.dk (§ 21 høringsparter)
- Viborg kommune, email: viborg@viborg.dk (§ 21 høringsparter)

I perioden 20-11-2013 til 11-12-2013 har udkast til afgørelse været sendt i høring hos nedenstående:

- Villads Peder Christian Jensen, Tingvej 74, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Erik Jeltoft Jakobsen, CVR: 11008291, Ulvkjærvej 23, 7800 Skive (Gyllemodtager)
- Landbo Limfjord, Anders Lehnhardt, Resenvej 85, 7800 Skive, email: ale@landbo-limfjord.dk (ansøgers rådgiver)
- Tove Irene Kristensen, Trandumvej 10, 7800 Skive (nabo)
- Claus Birger Mørner Nielsen, Trandumvej 12, 7800 Skive (nabo)
- Trandum Menighedsråd, Kirkevænget 9, 7830 Vinderup vedr. Tingvej 75, 7800 Skive (nabo)
- John Ivan Nielsen, Tingvej 77, 7800 Skive (nabo)

I 3 ugers nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra følgende:

(Ingen bemærkninger modtaget).

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Rønnesmosevej 10, 7800 Skive, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2021.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 18-12-2013. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse. Herved forstås, at der inden 2 år fra godkendelsen er meddelt, skal foreligge skriftlig aftale med entreprenør om opførelse af nyt byggeri, som derefter skal være opført indenfor 1 år. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets ”Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde”. 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 11, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Egon Marcussen ejer og driver husdyrbruget på Rønnesmosevej 10, 7800 Skive under CVR nr. 20183039. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Egon Marcussen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 800 m syd landsbyen Mogenstrup og cirka 600 m for kommunegrænsen til Viborg kommune. Nærmeste byzone er Vridsted i Viborg kommune. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er beliggende i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Tingvej 77) – krav 50 meter	ca. 150 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Vridsted, Viborg kommune) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	ca. 2 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	> 1 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren - vurdering indenfor 300 meter. (Mogenstrup)	ca. 600 m

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	577 m
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	> 3 km

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m)	
- nye kalvehytter	77 m
- nye ungdyrbokse	96 m
- ny ensilagesilo	101 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m)	
- nye kalvehytter	> 50 m
- nye ungdyrbokse	> 50 m
- ny ensilagesilo	> 50 m

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m) - nye kalvehytter - nye ungdyrbokse - ny ensilagesilo	103 m 101 m 123 m
Åbne vandløb og søer (> 100 m ²) (krav 100) Ikke relevant, da der ikke bygges ny gyllebeholder.	---
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - nye kalvehytter - nye ungdyrbokse - ny ensilagesilo	65 m 51 m 83 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - nye kalvehytter - nye ungdyrbokse - ny ensilagesilo	> 25 m > 25 m > 25 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - nye kalvehytter - nye ungdyrbokse - ny ensilagesilo	77 m 80 m 100 m
Naboskel (krav 30 m) - nye kalvehytter - nye ungdyrbokse - ny ensilagesilo	125 m 142 m 122 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større end 10 ha, overdrev større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder.
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg, offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

Vurdering i forhold til anlægget

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger i udkanten af det udpegede kulturhistoriske område, der omfatter Oldtidsvejens mange fortidsminder mellem Bovbjerg ved Vesterhavet og ind til Karup Å. Samtidig ligger driftsbygningerne umiddelbart op til det landskabelige interesseområde langs Karup å's vestside.

Ejendommen ligger i det åbne land godt 1 km syd for Mogenstrup, som er den nærmeste landsby i området.

Trandum Kirke ligger umiddelbart øst for ejendommens bygninger, men Exnerfredningen omkring denne berører ikke ejendommens bygninger, hvilket zone 1 i af-talezonen omkring kirken heller ikke gør.

Området er et typisk landbrugsområde, forholdsvis fladt med en del læhegn og forholdsvis megen tilplantning, som slører ejendommens driftsbygninger undtagen fra sydvest. Det vurderes at byggeriet ikke gør nogen forskel fra det nuværende indtryk af stedet.

Der støbes betonplads til fællesbokse til ungdyr og der etableres 1.200 m² plansilo, som vil falde visuelt sammen med de øvrige driftsbygninger og det vurderes derfor ikke at forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området på grund af den eksisterende beplantning omkring ejendommen.

Det vurderes, at det samlede bygningsanlæg, efter udbygningen, vil fremstå som en driftsmæssig enhed.

Det sikres ved vilkår, at beplantningerne omkring ejendommen til enhver tid skal beholdes med henblik på at sikre, at bygningsmassen er mindre fremherskende i landskabet.

Driftsbygningerne er afskærmet undtagen mod sydvest af eksisterende beplantninger omkring ejendommen. Plansilo afskærmes mod sydvest af de eksisterende bygninger.

Vurdering i forhold til arealer

Beskyttede fortidsminder

Nogen af markerne ligger indenfor beskyttelseszonerne for beskyttede fortidsminder i form af gravhøje og lignende. Tre af gravhøjene ligger på de respektive markarealer. Beskyttelseszonerne skal til stadighed opretholdes for højene.

Beskyttede diger

I tilknytning til udbringningsarealerne med betegnelsen 32-0 og 33-0 er der i sydskelet registreret et dige, som er beskyttet i.h.t. Museumslovens §29a. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digerne vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Ophør af husdyrbruget

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffe miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Der stilles vilkår om, at det ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives økologisk med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race	100	134,20	125	167,75
Årsopdræt kvier, tung race (12-28 mdr.)	0	0,00	70	39,11
Årsopdræt kvier, tung race (2-12 mdr.)	0	0,00	60	20,4
Småkalve (0-2 mdr.), tung race	0	0,00	10	2,37
Tyrekalve, tung race (40-65 kg)	0	0,00	65	1,06
Årsopdræt kvier, tung race (6-28 mdr.)	86	43,72	0	0,00
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	24	6,49	0	0,00
I alt		184,40		230,70

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da husdyrbruget kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau. Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder mellem de forskellige dyretyper kan variere med indtil 2 DE.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsoptøningsanlæg fremgår af Bilag 2.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Antal	DE	
Eksist. kostald	Malkekøer, tung race	96	128,83	113	151,65	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv
	Årsopdræt kvier, tung race (12-28 mdr.)			70	39,11	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv. Udegående 3 mdr. om året udenfor udbringningsarealet.
	Årsopdræt kvier, tung race (6-28 mdr.)	72	36,60			Sengestald med præfabrikeret drænet gulv.
Lade/ældre kostald	Årsopdræt kvier, tung race (2-12 mdr.)			20	6,80	Dybstrøelse hele arealet.
	Årsopdræt kvier, tung race (6-28 mdr.)	14	7,12			Dybstrøelse hele arealet.
Kalvhytter	Småkalve (0-2 mdr.), tung race			10	2,37	Dybstrøelse hele arealet
	Småkalve (0-6 mdr.), tung race	24	6,49			Dybstrøelse hele arealet.
	Tyrekalve, tung race (40-65 kg)			65	1,06	Dybstrøelse hele arealet.
Fælleshytter	Årsopdræt kvier, tung race (2-12 mdr.)			40	13,60	Dybstrøelse hele arealet
Eksisterende kælvingsafdeling	Malkekøer, tung race	4	5,37	12	16,10	Dybstrøelse hele arealet.

I forbindelse med udvidelsen opføres fællesbokse op ad eksisterende kostald i forlængelse af kalvesektionen. Ved kostalden drejer det sig om 7 bokse á 4x4 meter. Den anden række placeres parallelt med den første sektion ovre ved gyllebeholderen. Denne anden række består af 4 bokse på 4x7 meter, så der er plads til at køre igennem med maskiner. Byggeriet får en maksimal højde på ca. 3 meter og med en benhøjde på 2,1 meter. Boksene vil være delvist åbne så der er god ventilation. Boksene opføres i fundablokke og stålplader, samt lyse plader i taget. Der laves desuden afløb til gyllebeholderen. Bygningernes placering fremgår af bilag 2.

I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelse med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Valg af teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejning på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det nedenfor nævnte.

Ansøger valg og fravalg af BAT:

Ansøger har i sine stalde valgt 4 % gulve (præfabrikerede drænede gulve) til malkekøer og kvier. I øvrige stalde er der af velfærdsmæssige grunde valgt dybstrøelse på hele arealet.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Skema 4. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget.

Dyretype	antal dyr	korrektio	BAT-niveau	maksimal N-udledning
Malkekøer, præfabrikerede drænede gulve, eksisterende	113	1	7,31 kg N/dyr (skema 1a)	826,03 kg N
Malkekøer, dybstrøelse, eksisterende*	12	1	10,07 kg N/dyr (Normtal 2012)	120,48 kg N
Kvier,, tung race (12-28 mdr.)	70	1,11659	3,99 kg N/dyr (skema 3a)	311,86 kg N
Kvier,, tung race (2-12 mdr.)	60	0,679862	3,59 kg N/dyr (Normtal 2012)	146,44 kg N
Småkalve, tung race, (0-2 mdr.)	10	0,875865	1,89 kg N/dyr (Normtal 2012)	16,55 kg N
Tyrekalve (40-65 kg)	65	0,1005	0,82 kg N/dyr (Normtal 2012)	5,35 kg N
Samlet emissionsgrænseværdi				1.427 kg N

Forudsætninger for ovenstående beregninger

Der er ikke beregnet en BAT emissionsgrænseværdi for dyr under 6 mdr. og for dyr på dybstrøelse. Disse er derfor indregnet med det krav, som gælder i forhold til det generelle ammoniakkrav. Der er ikke krav om reduktion af ammoniaktabet for dybstrøelsesdelen ifølge det generelle ammoniakkrav, hvorfor kravet svarer til normtallet.

Kvier 12-28 mdr.:

Korrektion for afvigende indgangs- og/eller afgangsvægt (kg):

$((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34.$

$((12+28) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34 = 1,11659$

Tyrekalve 40-65 kg:

Korrektion for afvigende indgangs- og/eller afgangsvægt (kg):

$(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2) / 612$

$(1,825 \times (65 - 40) + 0,00605 \times (65^2 - 40^2) / 612 = 0,1005$

Småkalve 0-2 mdr.:

Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.).

$((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37.$

$((0 + 2) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37 = 0,875865$

Af ovenstående Skema 4 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre, i henhold til Miljøstyrelsens BAT emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

Den ansøgte totale udledning er 1.355 kg N, og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau som er 1.427 kg N. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt. Som tidligere nævnt stilles vilkår som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder krav om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende.

Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

Anlægget drives økologisk, hvorfor der i meget høj grad anvendes eget foder. Foderet kontrolleres og der laves specifikke foderplaner for de enkelte dyregrupper, der sikrer at dyrene får de næringsstoffer de har brug for og samtidig med at det sikres at dyrene får foderet, så de optager det bedst muligt, med den effekt, at der udledes mindst muligt til miljøet. Der vil altid blive søgt at holde en hygiejnemæssig standard, så der ikke sker spild af betydning.

Der bygges nye ensilagesiloer til opbevaring af ensilage tæt på udfordringsstedet. Foderlade i de eksisterende bygninger bruges til opbevaring af tilskudsfoder, kraftfoder, mineraler, halm m.v.

Der anvendes eller opbevares ikke kartoffelpulp på ejendommen. Der stilles ikke skærpede vilkår omkring anvendelse af bestemte typer af foder.

Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende. Dette sker gennem en samlet foderopbevaring og foderhåndtering på Rønnesmosevej, så alt foder opbevares i fodersiloer fremover.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med en konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

Ensilage opbevaring og håndtering

I forbindelse med den nuværende drift opbevares græs- og majsensilage i markstakke og hjemtages i forbindelse med fodring. Efter udvidelsen skal ensilagen overvejende opbevares på de planlagte ensilagepladser på ca. 3 á (10 m x 40 m) 1.200 m². Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak, under visse omstændigheder, kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte på marken i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Skema 5. Afstandskrav ved ensilageopbevaring i markstak.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på arealer, der skrånere mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse.

Fyringsanlæg

Ejendommen har ikke et fyringsanlæg til opvarmning af stalde eller lignende. Der stilles ingen vilkår vedr. ejendommens fyringsanlæg.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof**Olietanke**

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Skema 6. Olietanke.

Type	Placering	Størrelse [liter]	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Lade	2.500	2002	Diesel

Olier og kemikalier

På ejendommen opbevares olie og spildolie i egnede beholdere i værksted/maskinhus. Ansøger oplyser, at betongulvet i værkstedet/maskinhuset ikke har fald og er uden afløb. Desuden er det oplyst, at opbevaringsstedet er sikret mod påkørsel.

Påfyldning af diesellole på køretøjer foregår i maskinhuset på betongulv uden kloak-afløb.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald og kemikalier

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastikaffald i forbindelse med udfodring af ensilage. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af Skema 7.

Skema 7. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
EAK-kode:	Erhvervsaffald (brandbart)	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode:	Ikke brændbart affald	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder indtil afhentning. Begrænset mængde	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 02-01-10	Jern	Varierende	Afhentes af skrothandler
EAK-kode:	Papir /pap	Container	Erhvervs-genbrugspladsen
EAK-kode:	Glas	Container	Erhvervs-genbrugspladsen
EAK-kode 02-01-04	Plast	Container	Erhvervs-genbrugspladsen
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Tromler	Afhentes af autoriseret firma.

Kvittering for afhændelse af affald skal kunne fremvises ved tilsyn.

Affald afhentes af autoriseret firma hver 3. uge. Det sorterede affald afhændes til erhvervs-genbrugspladsen, når der er hele læs.

Da arealerne og kvægbruget drives økologisk er mængden af kemikalieaffald (pesticider mv.) af meget begrænset omfang. Olie- og kemikalieaffald opbevares i tromler med tætsluttende låg på fast og tæt underlag i værksted/maskinhus. Klinisk affald som kanyler, hætteglas mv. opbevares i en spand.

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside (affaldsregister).

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering,

at olie og kemikalier skal opbevares i egnede, mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående, uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares på en fast plads under kadaverkappe. Plaveringen er ved den store malkestald for enden af den ene række af de nye fællesbokse. Placeringen er i øvrigt oven på fortanken. Afhentning vil foregå ved, at der bestilles afhentning, når der er et dyr klar til afhentning, dvs. at der ikke kommer til at ligge døde dyr i længere tid af gangen. Afhentningspladsen fremgår af bilag 3.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på områ-

det, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpende vilkår.

Kemikalier og medicin

Opbevaring

Husdyrbruget drives økologisk.

Produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg opbevares i tank- og teknikrum. Der opbevares hverken medicin eller kunstgødning på ejendommen.

Kemikalieaffald, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætslutende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, boringer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

Gyllebeholdere følger de lovkrævede tiårskontroller, hvor beholderne bliver undersøgt for revner og sprækker. Den store beholder er fra 2007, og derfor er der endnu et par år til første kontrol, mens den anden er kontrolleret i starten af 2013.

Malkekøerne er opstaldet i stald med præfabrikeret drænet gulv. Gødningen fra malkekøerne håndteres næsten udelukkende som gylle. Gødning fra opdræt håndteres dels som gylle og dels som dybstrøelse. 70 kvier er på græs udenfor harmoniarealet i 3 mdr. om året.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 5.146 m³ gylle inkl. afløb fra ensilagepladser og vaskevand m.v.

I nedenstående Skema 8 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 8. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	2006	---	4.000	4.000
Gyllebeholder II	1989	11-01-2013	550	550
Fortank	2006	---	50	50
Samlet opbevaringskapacitet:			4.600	4.600

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 10,5 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Hvis dyrene er på græs i sommerhalvåret reduceres kravet til opbevaringskapacitet til mindst 7 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Naturligt flydelag

Gyllebeholderne drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Håndtering af gylle og afgasset biomasse

Udbringning af husdyrgødning foretages af maskinstation. Med dette sikre det, at der altid anvendes nyere og tidssvarende maskiner, der lever op til de nyeste krav.

Gyllen udbringes med lovligt udstyr enten med slæbeslanger eller nedfældning, hvor det er påkrævet. Da arealerne drives økologisk er der endnu mere opmærksomhed på, at husdyrgødningen udbringes på de for afgrøderne mest optimale tidspunkter, da det er vigtigt at så stor en del af næringsstofferne som muligt bliver udnyttet.

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

Gyllepumper

Generelt skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompst i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

På dette husdyrbrug er der tale om opbevaring af dybstrøelse svarende til ca. 610 m³, hvoraf hovedparten kan opbevares på møddingspladsen.

Ved udmugning i foråret udbringes dybstrøelsen direkte fra stald til mark, hvor den spredes og nedpløjes. Ved udmugning på øvrige tidspunkter bliver gødningen lagt på møddingspladsen.

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

Der stilles vilkår om, at komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt, samt at omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 150 meter fra nabobeboelse. Dette af hensyn til at reducere risikoen for gener af lugt og fluer. En omlastning må højst tage en uge.

Det er fra 1. august 2012 et generelt krav, at kompostmarkstakke højst må oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakkene må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Den ansvarlige for landbrugsdriften (driftsherren) skal derfor årligt føre optegnelser over markstakkene. Optegnelserne skal omfatte oplysninger om oplagsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 1.355 kg/år, hvilket er en meremission på 186 kg N / år i forhold til førsituationen. Det generelle ammoniakemissionskrav er overholdt, jf. beregning i ansøgning.

Ammoniakfølsomme natuertyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 40 Karup Å.

Mindsteafstanden hertil er ca. 450 meter i østlig retning.

De nærmest liggende naturområder, der er kortlagt indenfor habitatområdet og som er meget følsomme overfor atmosfærisk kvælstof, ligger dog lidt længere fra ejendommen. Der er tale om et område med natuertyperne hængesæk og rigkær nær Karup Å med en fin flora af bl.a. maj-gøgeurt, eng-troldurt og meget mere.

Tålegrænsen er her henholdsvis 10-15 og 15-25 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning omkring 15 kg N/ha/år vil den sandsynligvis være overskredet for hængesækkens vedkommende.

Beregninger for hængesækken viser en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra udvidelsen og 0,1 kg N/ha/år fra den samlede produktion efter udvidelsen. Reglerne for kategori 1 natur er således overholdt, og Holstebro Kommune venter ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt på Natura 2000-området.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Afstanden til de nærmeste områder med lobeliesø, højmose eller større he-der/overdrev er stor, dvs. adskillige kilometer, og med en totalemission på 1.355 kg N/år vil reglerne for kategori 2 natur være overholdt med god margin

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Kun ca. 100 meter øst for ejendommen ligger et område, der er registreret som fersk eng. Kommunen vurderer at registreringen er korrekt, og at området derfor bør behandles som kategori 3 natur.

Det nærmeste naturområde i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er et hængesækagtigt område ca. 500 meter øst for ejendommen. Her er tidligere fundet en større bestand af maj-gøgeurt mv.

Området ligger indenfor Natura 2000-området, men er dog ikke kortlagt som en habitatnaturtype.

Mose-registreret areal på østsiden af Karup Å nord for Trandum Bro

Området er præget af jordbehandlinger og udsåning af kløver/rajgræs. Der findes dog også spredte lyse-siv mv., men det lever ikke op til §3 kriterierne i dag.

Den gamle åslynge er ret svagt markeret i terrænet, og har givetvis også været det i 1992, hvor der ses en del lyse-siv (som nok har givet anledning til §3 registreringen i amtet). Der er ingen tegn på opfyldning af arealet efter 1992, derimod ses en ret hårdhændet oprensning af grøften mod øst i 1999. Denne grøft er i dag groet til, men området er stadig tørt.

Viborg Kommune har ikke §3 registreret de tilstødende arealer mod øst. Ingen data i miljøportalen.

Det er tvivlsomt, om området har levet op til §3 kriterierne i 1992, og Holstebro Kommune afregistrerer.

Samlet

Med en meremission fra ejendommen på 186 kg N/år vil reglerne for kategori 3 natur være overholdt med god margin.

Der vurderes ikke at være særligt ammoniakfølsomme skove nær ejendommen.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

To af de først angivne udbringningsarealer (mark nr. 50-0 og 51-0) er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, og ligger i øvrigt indenfor Natura 2000 til dels med kortlagte habitatnaturtyper (hængesæk). Det samme gælder en mindre del af mark nr. 25-1, som ligger i Holstebro kommune.

Disse arealer kan ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning og er derfor taget ud af ansøgningen som udbringningsarealer.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller, der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 9 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 9. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	174 meter (ny model)	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	98 meter (ny model)	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	55 meter (ny model)	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Samlet vurdering for lugt

Vridsted er den nærmest by, og den ligger over 2 km fra anlægget. Mogenstrup, der er den nærmeste samlede bebyggelse, ligger over 600 m fra anlægget, mens nærmeste nabo (Tingvej 77) ligger ca. 150 meter fra anlægget.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpning af foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk kan forekomme udenfor normal arbejdstid. En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig

vej, jvf. bilag 6. Der afsættes husdyrgødning svarende til 12,5 DE til Erik Jakobsen, Ulvkjærvej 23, 7800 Skive (i Viborg Kommune).

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Skema 10. Oversigt over antallet af årlige transporter.

Type	Antal transporter		ændring
	før udvidelse	efter udvidelse	
Ind- og udlevering af dyr	12	12	-
Afhentning af døde dyr	10	10	-
Levering af foder	12	20	+8
Kørsel med husdyrgødning	180	205	+25
Levering af brændstof	5	5	-
Afhentning af mælk	180 - 365	180 - 365	-
Transporter i alt	Ca 400 - 580	Ca 440 - 620	+40

Vurdering af transporter

Gødningstransporter vil blive forøget med ca. 14 %. Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne. Der stilles dog vilkår om, at transporter med husdyrgødning, så vidt det er muligt, skal ske uden om bymæssig bebyggelse.

Udvidelsen i DE er på cirka 25 %, men antallet af transporter øges ikke tilsvarende. Antallet af transporter vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

Holstebro Kommune vurderer, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget ikke forøges væsentligt. Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter, hvilket bl.a. er gjort i vilkår 23 og 24, der er stillet for at sikre, at der tages hensyn til omkringboende. Hovedparten af den øgede transportbelastning til og fra husdyrbruget sker som følge af flere fodertransporter og gylletransporter. Det vurderes dog ikke, at transporterne vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende. Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Støj fra en malkekvægbedrift kan omfatte lyd fra maskiner i forbindelse med fodring og malkning m.v.

Fodring

I forbindelse med fodring køres der rundt med fodervogne. De ansøgte plansiloer vil være med til at mindske disse støjgener, da det betyder, at foderet kan opbevares tæt på staldene og støjen derved holdes tæt på anlægget.

Malkning

I forbindelse med malkning vil der også opstå støj fra bl.a. vakuumpumperne, der kan være generende. Malkeanlægget og kølekompressoren er placeret i malkestalden i den vestlige ende af den eksisterende kostald, og er dermed længst væk fra naboer.

Kornvalse

Der er placeret en kornvalse i den gamle stald/lade. Kornvalsen anvendes dagligt i dagtimerne. Der forventes dog ikke støj som vil være til gene for de omkringboende, såfremt valsningen foregår indendørs bag lukkede døre og vinduer. Dette sikres ved vilkår.

Transport

Udover støjklenderne fra selve anlægget, vil der være transporter til og fra anlægget, blandt andet med mælk, og der vil være traktorkørsel i forbindelse med markdriften.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkilder indenfor normal arbejdstid, og ved de stillede vilkår.

Støv

Der kan især i tørre perioder forekomme støv fra ejendommen ved færdsel med køretøjer. Der henvises til god landmandspraksis, dvs., at for at begrænse støvgener skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Kornvalse og plansiloer

Kilder til støvgener kan forekomme ved indblæsning af foder i fodersilo eller ved klargøring af foder. Kornvalsen står indendørs og ikke i nærheden af naboer, da udgangen vender mod vest og dermed væk fra naboer. Ligeledes er de nye plansiloer placeret længst væk fra naboer og offentlig vej, så derfra vil evt. støv heller ikke kunne genere.

Der stilles vilkår om, at fodersiloer skal etableres med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning for at sikre mod støvgener ved indblæsning af foder.

Generelt forventes der ikke støvgener på eller omkring ejendommen, såfremt de stillede vilkår overholdes.

Lys

Det er i ansøgningen oplyst, at der er enkelte udendørs lyskilder på staldanlægget samt lys i staldene. Lyset i staldene er dagslysstyret og staldene er afskærmet i forhold til naboer. Der forventes derfor ikke væsentlige lysgener fra anlægget.

Udendørsbelysning på stalden er placeret ved gavlene af kostalden. Mod vest er lyset manuelt styret, mens det mod øst er sensorstyret.

I henhold til BREF-notatet er det BAT for svinestalde at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune vurderer, at der ved udskiftning af lysstofrør på ejendommen løbende skal skiftes til lavenergilystofrør uanset at dette er en kvægeejendom. Det vurderes at husdyrbruget lever op til BAT ved de stillede vilkår.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset.

Restvand og spildevand

Restvand samt husholdningsspildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i Skema 11:

Skema 11. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri	Ledes til dræn.
Tagvand fra nye bygninger	Skal ledes til nedsivning via faskine. Der skal i forbindelse med byggeansøgningen ansøges om tilladelse til nedsivning via faskine. Ovenstående sikres ved vilkår.
Restvand fra ensilagepladser	Ledes til gyllebeholder via fortank
Restvand fra vaskeplads	Ledes i nudrift til dræn efter at have passeret olieudskiller. Der stilles vilkår om, at restvandet fra pladsen fremover skal ledes til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Restvand skal tilføres afgrøder med N-norm.
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllekanaler
Husspildevand	Ledes til septiktank, der er tilmeldt den kommunale tømningssordning
Restvand fra vask af mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllekanaler
Mælke-/malkeumsrestvand	Ledes til gyllekanaler

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Vaskeplads

Idet restvand efter den nye husdyrgødningsbekendtgørelse skal føres til gyllebeholder eller til separat opsamlingsbeholder, stilles der vilkår om at vand fra vaskepladsen fremover opsamles iht. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Alternativt må pladsen ikke anvendes som vaskeplads og i stedet skal møddingspladsen eller ensilagepladsen anvendes til vaskeplads. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Overfladevand i øvrigt

Overfladevand fra udenomsarealer ledes til overfladisk nedsivning og til dræn. Der stilles vilkår om at områder omkring riste til overfladisk nedsivning skal holdes ryddet og frit for foderspild og rester af husdyrgødning.

Udsprinklingsanlæg

I ansøgningen er der omtalt at vandet fra ensilagepladserne skal udsprinkles. Der søges dog ikke om anlægget i forbindelse med miljøgodkendelse.

Skadedyr

Rotter

Under forudsætning af at de almindelige regler for udlægning af rottebekæmpelsesmidler følges, kan der anvendes rottegift på økologiske landbrugsejendomme. Det er dog vigtigt, at der ikke sker forurening af foderstoffer eller udsæd med rottegiften, samt at de sædvanlige sikkerhedsregler for udlægning af rottegift nøje overholdes.

Fluer

Da det drejer sig om en økologisk bedrift, hvor alle dyr, der kan være ude, er udegående i sommerperioden, vil det primært være i forbindelse med småkalvene, at der vil kunne opstå fluegener, og her anvendes der spagnum i sommerperioden, hvilket holder fluegener nede på et minimum.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være spild af olie-/ kemikalieprodukter samt gyllespild og – uheld osv.

Overpumpning af gylle

Ansøger oplyser, at gyllebeholdere følger de lovkrævede 10-årskontroller, hvor beholderne bliver undersøgt for revner og sprækker. Den store beholder er fra 2007, og derfor er der endnu et par år til første kontrol, mens den anden beholder er kontrolleret i starten af 2013. Den ene beholder er endvidere forsynet med alarm. Dette er gjort, da ejer på trods af, at anlægget ligger uden for den risikozone, hvor det er påkrævet at installere gyllealarm, ikke vil risikere, at et evt. uheld vil kunne betyde forurening af vandløb.

Beholderne er ikke forsynet med faste pumper, hvorfor der ikke er risiko for, at der kan pumpes gylle ud uden at der er en gyllevogn. Der er alarm på gyllebeholderen og på pumpen der overfører gylle til gyllebeholderen. Dvs. at hvis pumpen kører, og der ikke kommer mere gylle i tanken, slår alarmen til, herved registreres utætheder mellem stald og gyllebeholder.

Overpumpning sker vha. traktorpumpe under konstant tilsyn. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod nærliggende vandløb ca. 85 meter fra beholderen og videre til Karup Å., jvf. bilag 3 (udløb af dræn).

Ansøger har oplyst, at der er installeret gyllealarm på gyllebeholderen, så det er muligt at iværksætte tiltag til opdæmning og opsamling af gyllen før det evt. løber i grøften og videre til Karup Å. Holstebro Kommune stiller vilkår om, at forholdsregler ved evt. uheld skal være udførligt beskrevet i beredskabsplanen for husdyrbruget.

Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Beredskabsplan

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til mindre hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l. I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen er der udarbejdet beredskabsplan for ejendommen af ansøger.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi

- Løbende udskiftning af eks. lysstofrør i eks. stalde til lavenergilystofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af dagslyset.
- Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme rengøringsvandet, da det nye anlæg skal vaskes i hedt vand, er dette den bedste metode til opvarmningen.
- Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende.

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Vand Management

- Al ventilation er naturlig.
- Stalde iblødsættes og vaskes med højtryksrensere.
- Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres.
- Der er udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte.
- Der føres journal over afsætning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.
- Der laves beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld, brand mv. er beskrevet.
- Der foretages daglig tjek og løbende service på anlægget efter behov
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Ammoniak

- Præfabrikeret drænet gulv.
- Naturligt flydelag på gyllebeholdere (jævnlig kontrol)

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, jf. Skema 12:

Skema 12. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	Ændring
EL forbrug [kWh]	135.000	160.000	35.000
Vand [m ³]	3.900	4.900	1.000
Diesellole [liter]	12.000	13.500	1.500

Der anvendes egen vandforsyning. Ovenstående tal er beregnet ud fra standardtal, da store vandforbrug på bedriften er markvanding. Standard vandforbrug pr. ko pr. år af stor race er: Drikkevand: 28 m³, vask af malkeanlæg: 2 m³ og staldrengøring: 3 m³. Det giver i alt 33 m³ pr. ko. Standard vandforbrug pr. opdræt: 5,7 m³ pr. år. Beregnet vandforbrug i nudrift ca. 3.900 m³. Beregnet vandforbrug fremadrettet vil være på ca. 4.900 m³.

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Ud fra normtal for husdyrproduktioner kan energiforbruget på et gennemsnitligt kvægbrug sammenlignes med det aktuelle forbrug på Rønnesmosevej 10. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets husdyrsammensætning modsvarer et standard husdyrbrug på 125 køer. Det forventede energiforbrug er derfor omkring 100.000 kWh uden vanding og 150.000 kWh med vanding. Ansøger har estimeret forbruget med vanding til 160.000 hvilket vurderes at være lidt over gennemsnittet.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med projektering af det nye byggeri gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som mi-

nimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller. lign.

Management er bl.a. at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

Malkeanlæg

Vandet fra mælkekølingsanlægget genanvendes til rengøring af stalde.

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udspretningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Rønnesmosevej 10. Herudover afsættes der husdyrgødning til aftalearealer tilhørende Erik Jeldtoft Jakobsen (CVR: 11008291), Ulvkjærvej 23, 7800 Skive i Viborg og Skive kommuner. Arealerne tilhørende Erik J. Jakobsen er behandlet i bilag 18 og 19, jvf. Viborg og Skive Kommuner's § 21 – udtalelse. Husdyrgødningen er sammensat, jf. Skema 13.

Skema 13. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Rønnesmosevej 10	Kvæggylle	17.957	2.669	180,98
Rønnesmosevej 10	Dybstrøelse	4.224	615	39,93
Rønnesmosevej 10	Afsat ved afgræsning	0	0	0
I alt		22.181	3.284	220,91
Fraført fra husdyrbruget til gylleaftale				
Ulvkjærvej 23, 7800 CVR: 11008291		-1.250	-185	-12,50
I alt		-1.250	-185	-12,50
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Rønnesmosevej 10	Kvæggylle	16.707	2.484	168,48
Rønnesmosevej 10	Dybstrøelse	4.224	615	39,93
Rønnesmosevej 10	Afsat ved afgræsning	0	0	0
I alt		20.931	3.098	208,41

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 13 angivne.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 148,96 ha, hvoraf 30,61 ha er forpagtede. Derudover er der indgået gylleaftaler for 16,58 ha. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 14 og er beliggende i henhold til bilag 8-12.

Skema 14. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
4-0	3,35	Rønnesmosevej 10, 7800 Skive
1-0	3,23	
2-0	3,24	
3-0	3,25	
7-1	5,65	
7-2	5,17	
10-1	1,29	
10-2	0,93	
9-0	3,18	
9-1	2,25	

Marknr.	Ha	Ejerforhold
6-0	6,58	
5-0	5,20	
5-1	0,08	
8-0	5,76	
12-0	0,65	
10-0	1,30	
25-2	1,26	
25-1	1,04	
25-3	0,62	
21-0	11,96	
24-1	0,90	
24-0	0,74	
32-0	4,95	
33-0	3,85	
26-0	10,43	
27-0	9,97	
22-0	4,57	
23-0	3,61	
28-0	10,21	
29-0	2,40	
24-2	0,60	
24-3	0,11	
24-4	0,05	
I alt	118,35	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
30-0	5,01	Villads Peder Christian Jensen, Tingvej 74, 7800 Skive
31-0	6,63	Villads Peder Christian Jensen, Tingvej 74, 7800 Skive
34-0	5,07	Villads Peder Christian Jensen, Tingvej 74, 7800 Skive
35-1	1,38	Villads Peder Christian Jensen, Tingvej 74, 7800 Skive
35-0	2,77	Villads Peder Christian Jensen, Tingvej 74, 7800 Skive
36-0	7,75	Villads Peder Christian Jensen, Tingvej 74, 7800 Skive
37-0	2,00	Villads Peder Christian Jensen, Tingvej 74, 7800 Skive
	30,61	Ha forpagtede arealer
I alt	148,96	ha forpagtede og ejede arealer
Gylleaftalearealer		
4-0	1,26	
1-0	2,62	
8-0	1,33	
3-0	0,45	
5-1	0,55	Erik Jeldtoft Jakobsen (CVR: 11008291), Ulvkjærvej 23, 7800 Skive
6-0	0,40	Beliggende i Viborg og Skive kommuner.
7-0	1,56	
2-0	3,34	
5-0	3,78	
9-0	1,30	

Marknr.	Ha	Ejerforhold
I alt	16,58	ha gylleaftaler

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 25 og 26 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at gyllen udspredes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udsprede gylle på de omhandlede arealer fra evt. dyrehold på den modtagende ejendom eller, kan indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udspredearealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For økologiske brug med reduceret kvælstofnorm må der udbringes 1,4 DE/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 148,86 ha til rådighed. Der er 148,96 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspredearealer og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune!

Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårba-

re end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte

Alle arealerne drives med K4 sædskifte som er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet, stilles der ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

Beskrivelse i ansøgningen

Arealerne ligger forholdsvist samlede, og der skal ikke køres forbi tættere bebyggede områder i forbindelse med udbringningen af husdyrgødning. Ligeledes er der meget få boliger på ruten eller i umiddelbar nærhed af markerne, hvorfor det vil være meget få personer, der vil blive berørt af driften af arealerne. Der vil selvfølgelig i det omfang det er muligt blive taget hensyn til naboerne.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport af gylle

Gener fra transport er generelt vurderet i afsnittet om transport. Husdyrbrugets egne arealer til udbringning ligger tæt omkring ejendommen, og det vurderes på den baggrund, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener. Transport af gylle til gylleaftale i Viborg og Skive kommuner er omfattet af færdselsloven. Der vurderes ikke at være væsentlige gener forbundet med transporten, da disse vil være af begrænset omfang.

Gener fra udbringning af gylle

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Hvis gyllen nedfældes eller køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Udbringningsarealerne ligger mere end 200 meter fra byzone, sommerhusområde samt område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Arealerne er derfor ikke omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 om udbringning lørdage, søn- og helligdage.

§ 28. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser, bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Følgende BAT tiltag er således lovpligtige:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- tilladte udbringningsmetoder: nedbringning eller slangeudlægning (ikke tilladt at bruge bredspreader til gylle)
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder
- krav om mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen
- ikke tilladt at udbringe husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord
- ikke tilladt at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2-10 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb og søer.

Følgende BAT-forhold er ikke direkte reguleret i dansk lovgivning:

- at anvende BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende arealer og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne.

På baggrund heraf stiller Holstebro Kommune vilkår om, at udbringning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, så vidt muligt på hverdage indenfor normal arbejdstid, og med nedbringning af gyllen i tæt bebyggede områder.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående vurdering og de stillede vilkår, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Udspretningsarealerne beliggende i Holstebro kommune ligger alle uden for område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomt indvindingsopland, indsatsområde for nitrat, indvindingsopland til vandværk og hygiejnezone for vandværksboringer.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker, vurderes det, at der ikke i en miljøgodkendelse vil kunne stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Afstandskrav til registrerede brønde og boringer er overholdt.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rastområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til ejendommen:

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Karup Å, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der af kommunalbestyrelsen, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere, om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Skive Fjord er opfyldt, da der ikke er konstateret en forøget udledning.

³ Bek. nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 1172 af 4. oktober 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Produktionen af husdyr er stigende i oplandet til Skive Fjord. Herudover er der ikke konstateret en forøget udledning af næringsstoffer fra andre kilder i oplandet.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

Alle husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Skive Fjord. Udbringningsarealerne ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne vurderes derfor som robuste, og har derfor nitratklasse 0, jvf. Skema 15.

Skema 15. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

	Udspredningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]	
I alt	148,96	148,96	0,00	0,00	0,00	100 %

Husdyrbruget drives økologisk og der er ansøgt om 100 % reduceret kvælstofnorm, hvilket sikres ved vilkår. Der stilles i miljøgodkendelsen ikke vilkår om en øget andel af efterafgrøder, da denne ikke er benyttet som virkemiddel.

Skema 16. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved planteavlssædskifte samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 1,4 DE/ha ved anvendelse S1-sædskifte og økologisk drift af arealerne.

Scenarier	Planteavl	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S1/S3-sædskifte	1,40 DE/ha S1-sædskifte m. Økologi
N-udvaskning fra rodzonen	71,3 kg N/ha	63,6 kg N/ha

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-område(r)

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Skive Fjord er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i oplandet.

Skema 17. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000-vandområder.

Natura 2000 område	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk
Delområde - kystopland	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	144.339 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	101.037 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	71 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.796 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	109 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	1.905 tons N/år
Det ansøgte projekt	
Nitratklasse 0	148,96 ha
Nitratklasse I	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	148,96 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	0,0 kg N/ha/år
Samlet husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,000 ton N
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,00%

Det ansøgte har jvf. Skema 17 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til 0,00 % af den samlede N-udvaskning til Skive Fjord.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning af Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte ”planteavlsmode”.

Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Fosforklasser og fosforoverskud

Skive Fjord er i henhold til statens kortværk ikke udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor og der stilles derfor ikke yderligere vilkår vedr. fosfor, idet hele oplandet er udpeget som fosforklasse 0 iht. husdyrlovens beskyttelsesniveau.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 3.098 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 3.098 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 2,0 kg P/ha, jf. Skema 18.

Skema 18. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	3.098 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	20,8 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	18,8 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	2,0 kg P/ha/år

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 4,1 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 2 %. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %, jvf. Skema 19.

Skema 19. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk
Delområde - kystopland	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	144.339 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	101.037 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.207 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	3.464 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P
Fosfor tab opland total	23.672 kg P
Husdyrbrugets arealer	
Ansøgt areal	148,96 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt	2,0 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	1%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	1 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0050%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A ikke er opfyldt, jvf. appendiks 1. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000-område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

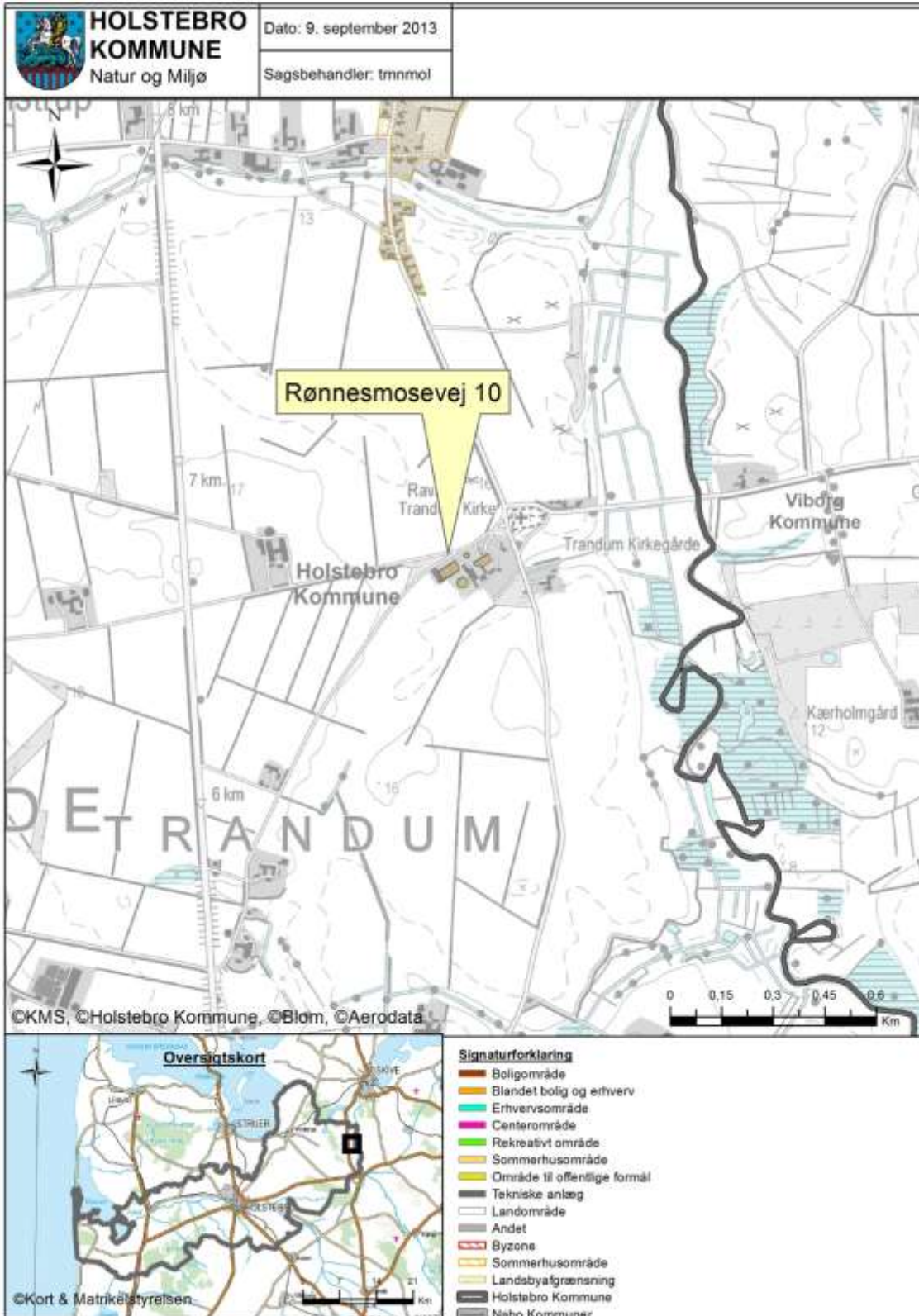
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområders sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

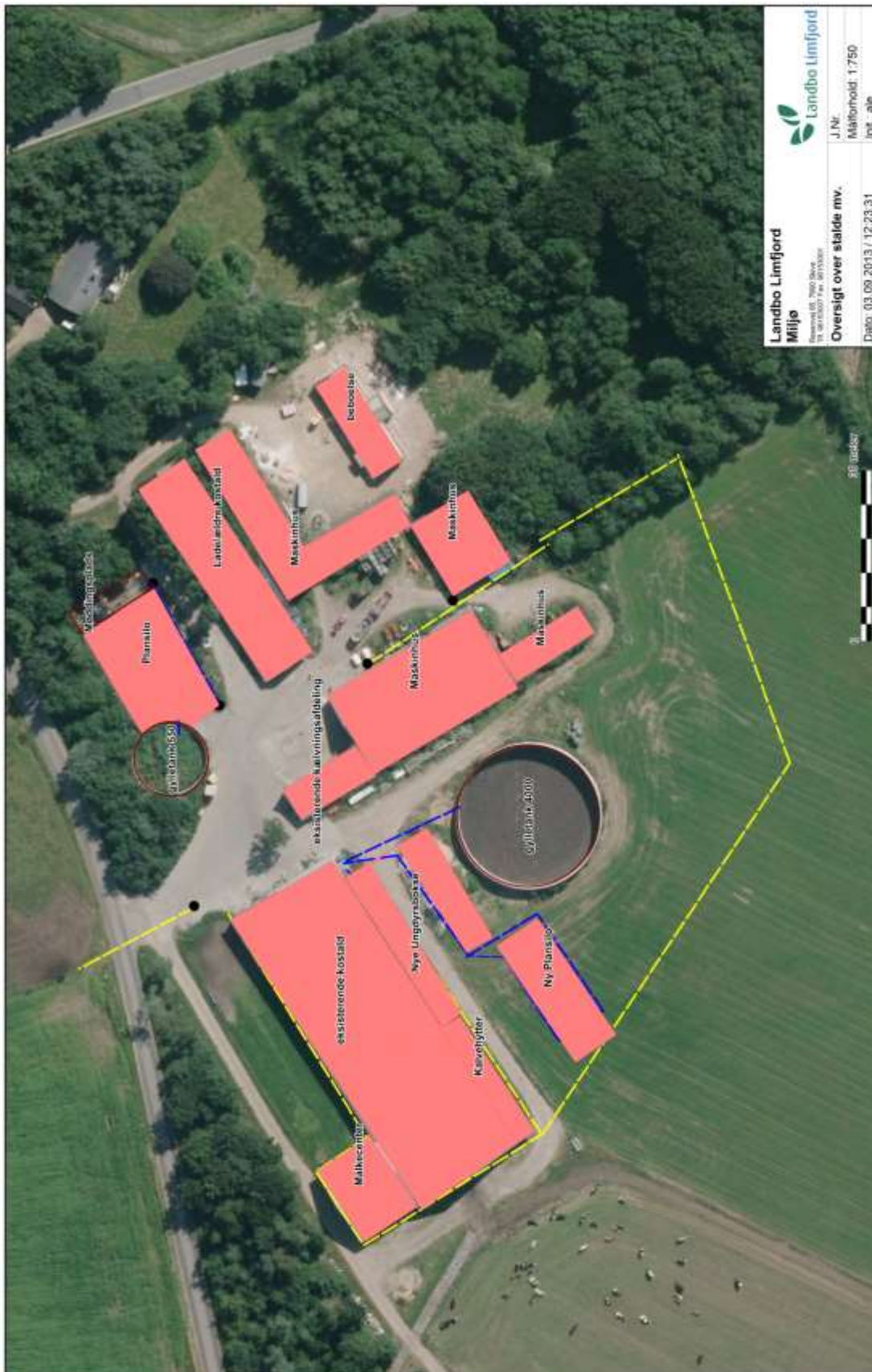
Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

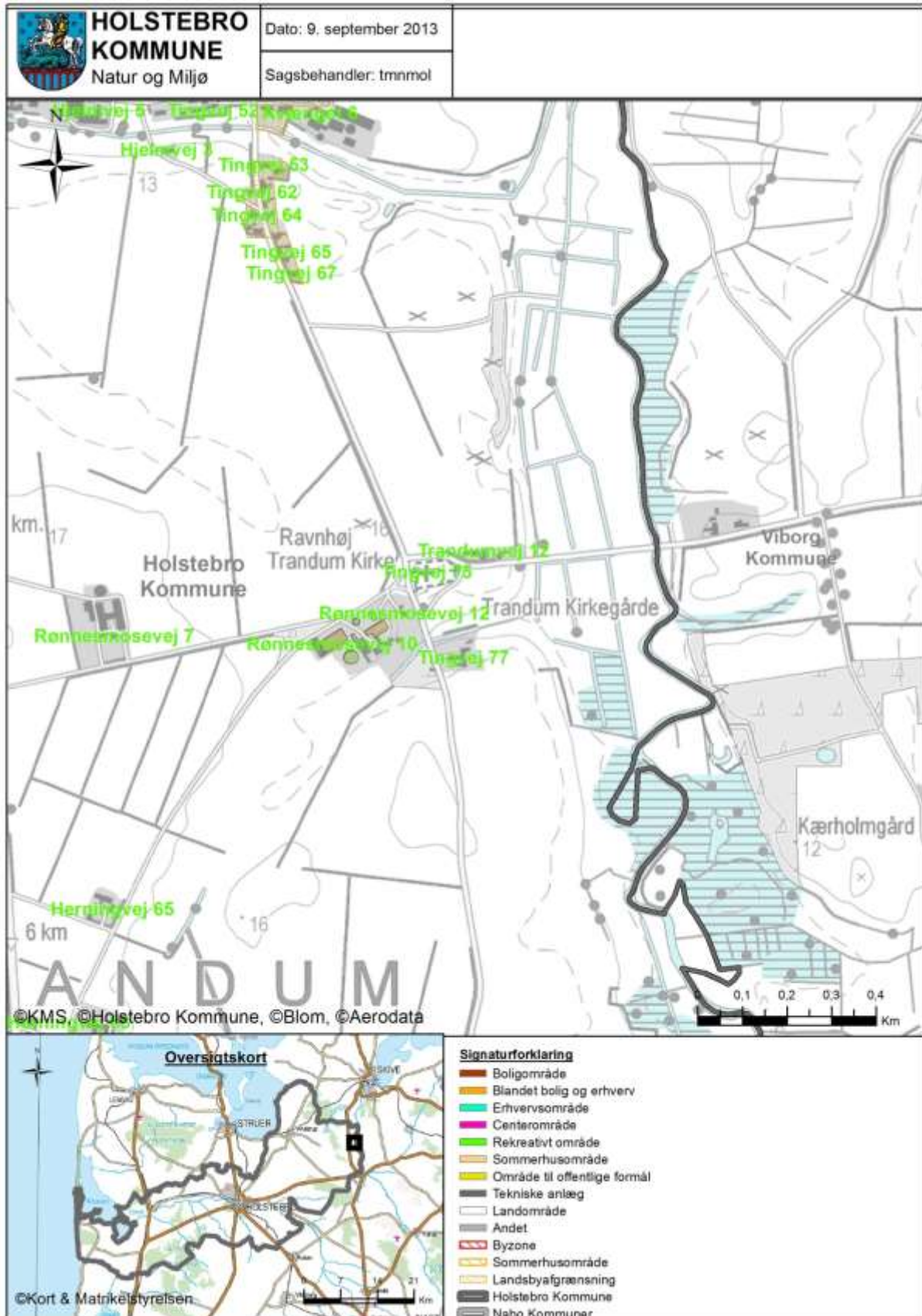
TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 2 – Situationsplan

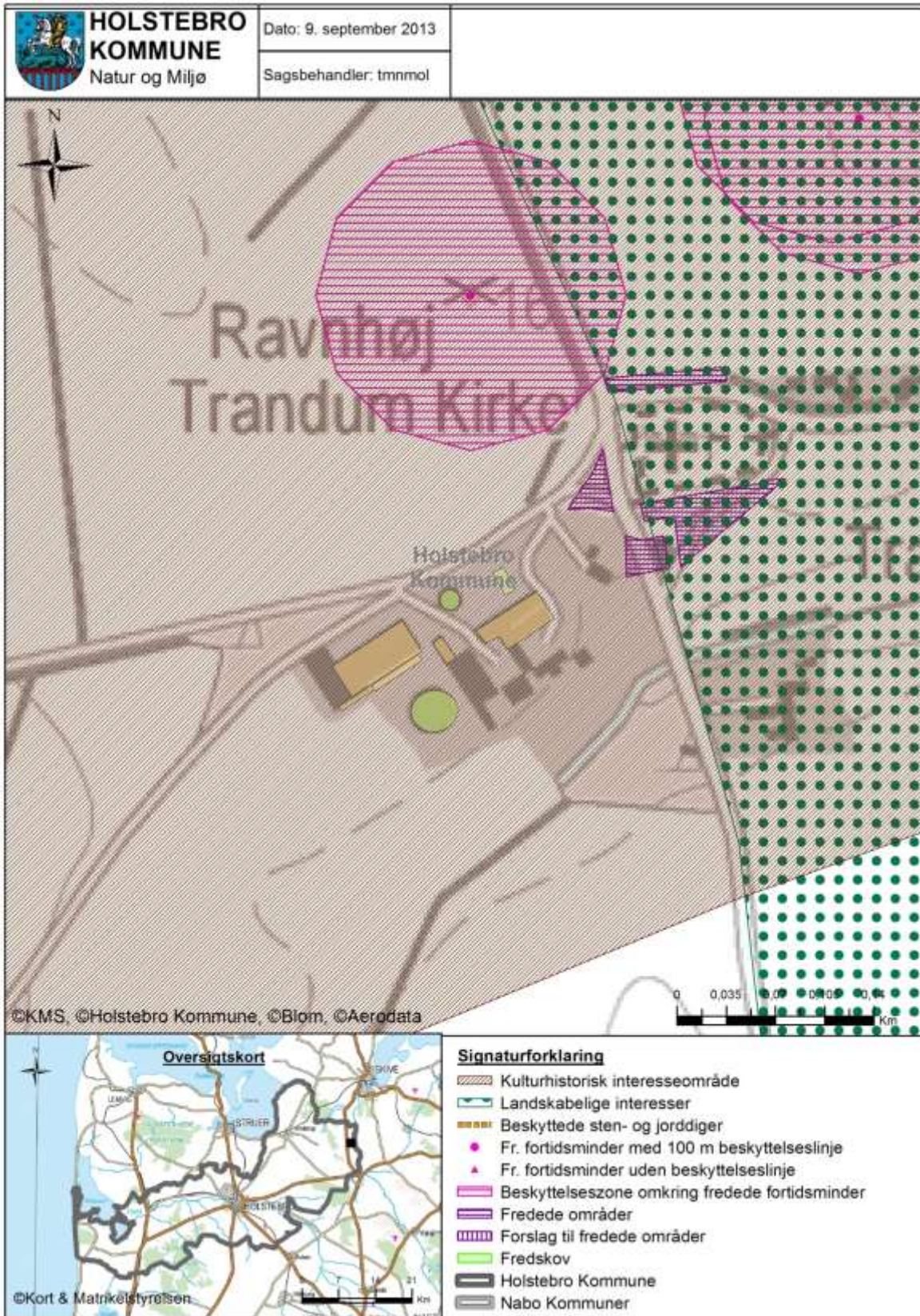
Bilag 4 – Omkringboende og planmæssige forhold

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

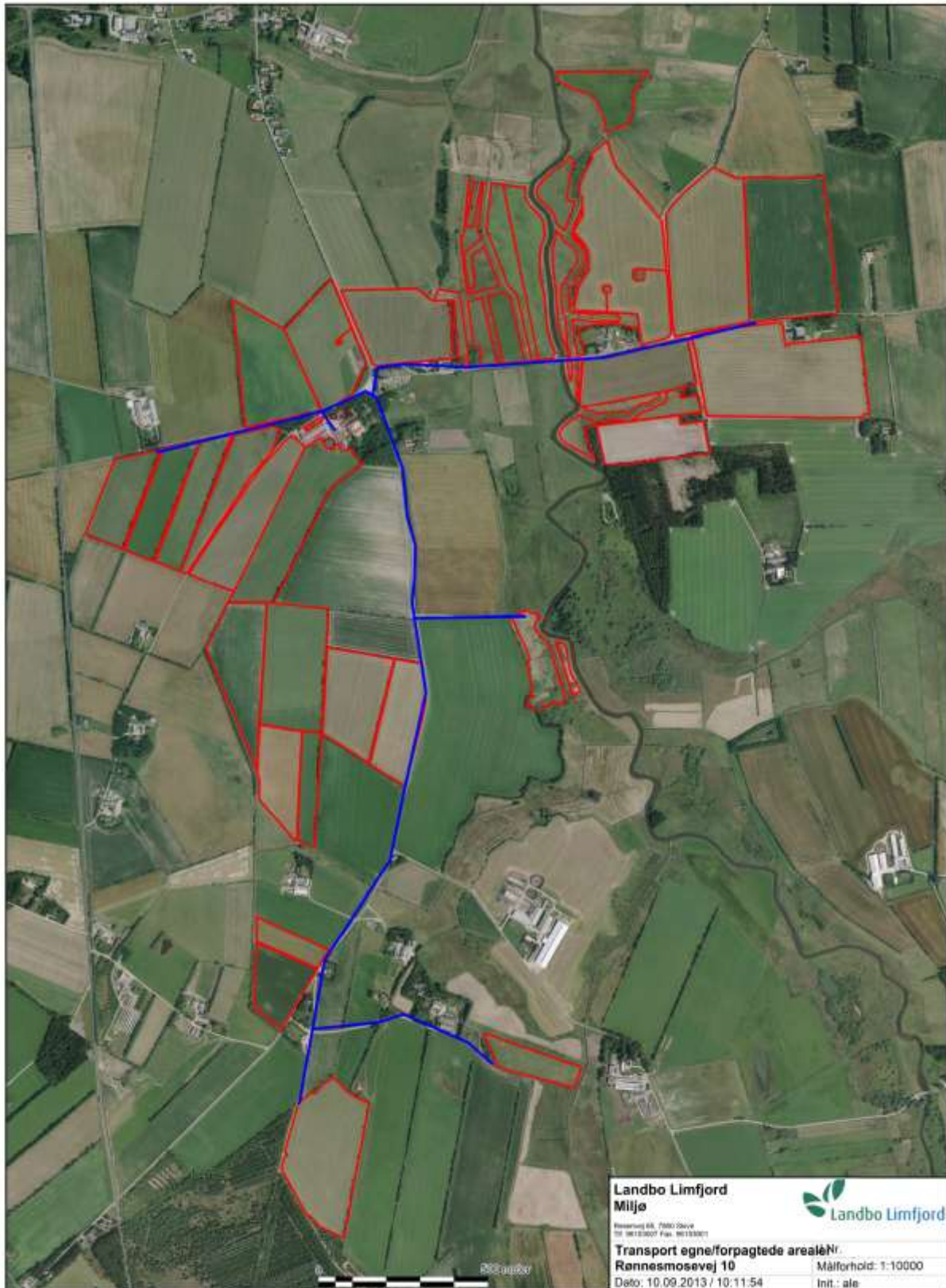
Bilag 5 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

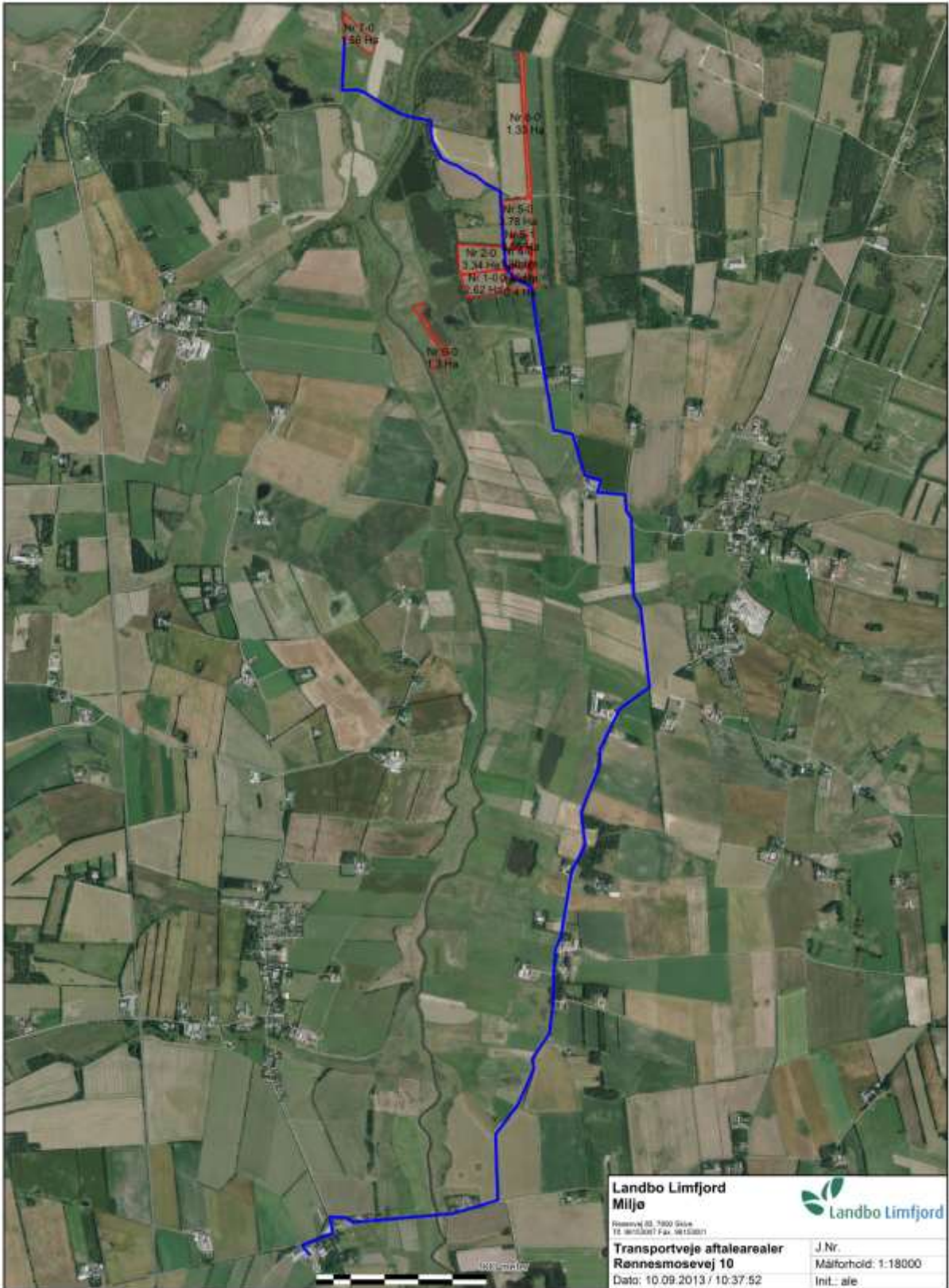
Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 6 – Gylletransportruter

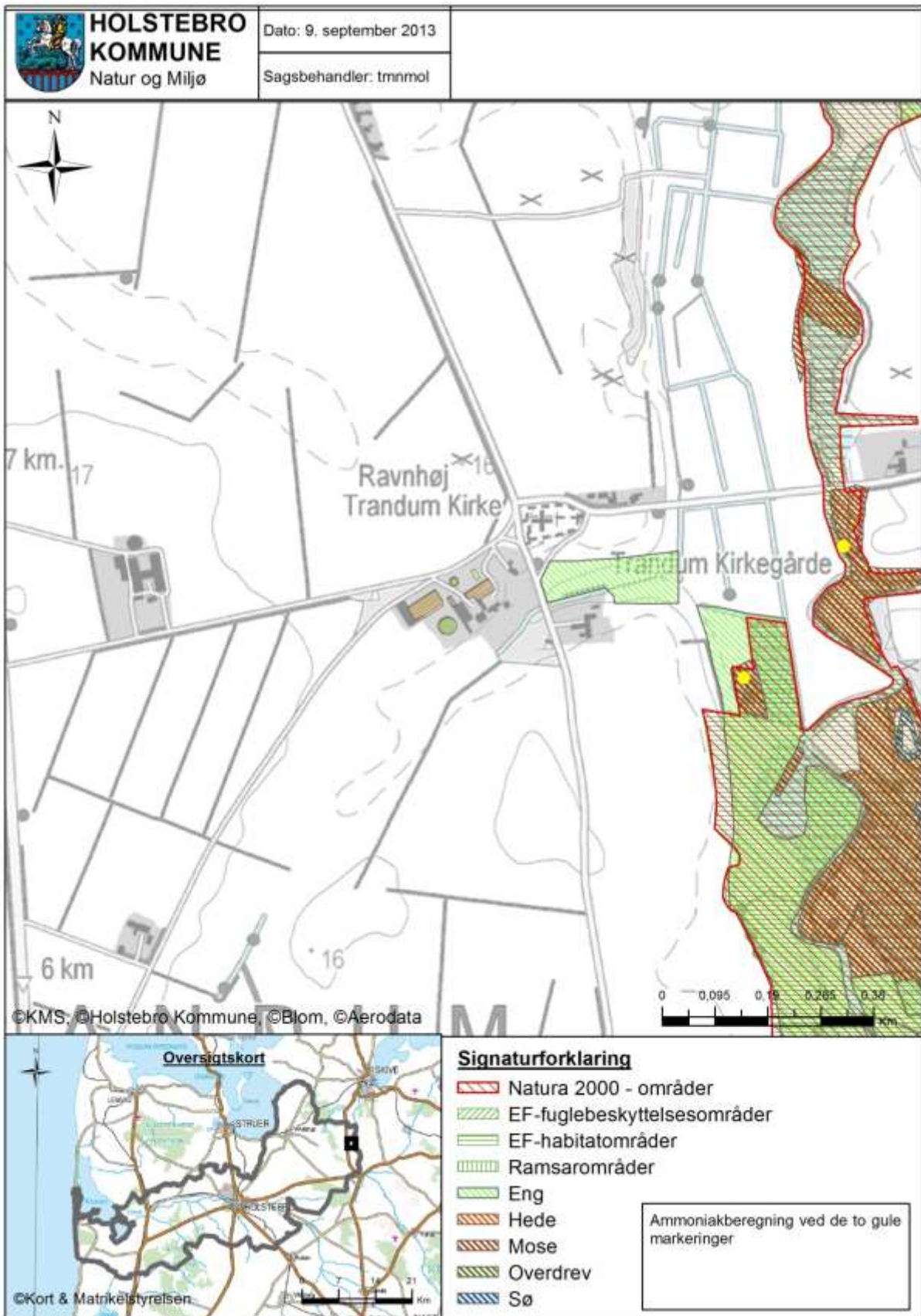

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

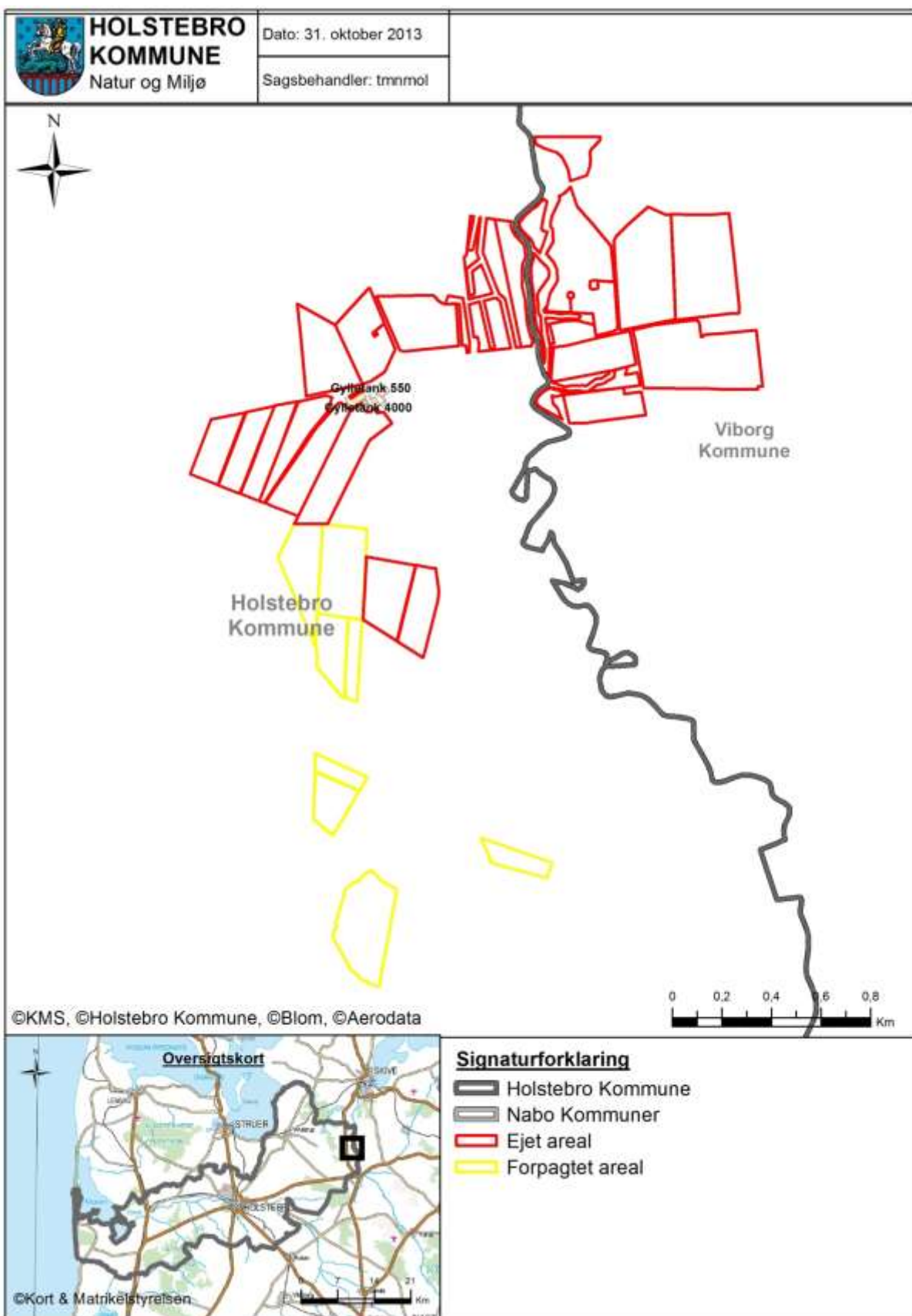
Bilag 7 – Naturområder omkring anlæg og N-dep beregningspunkter

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

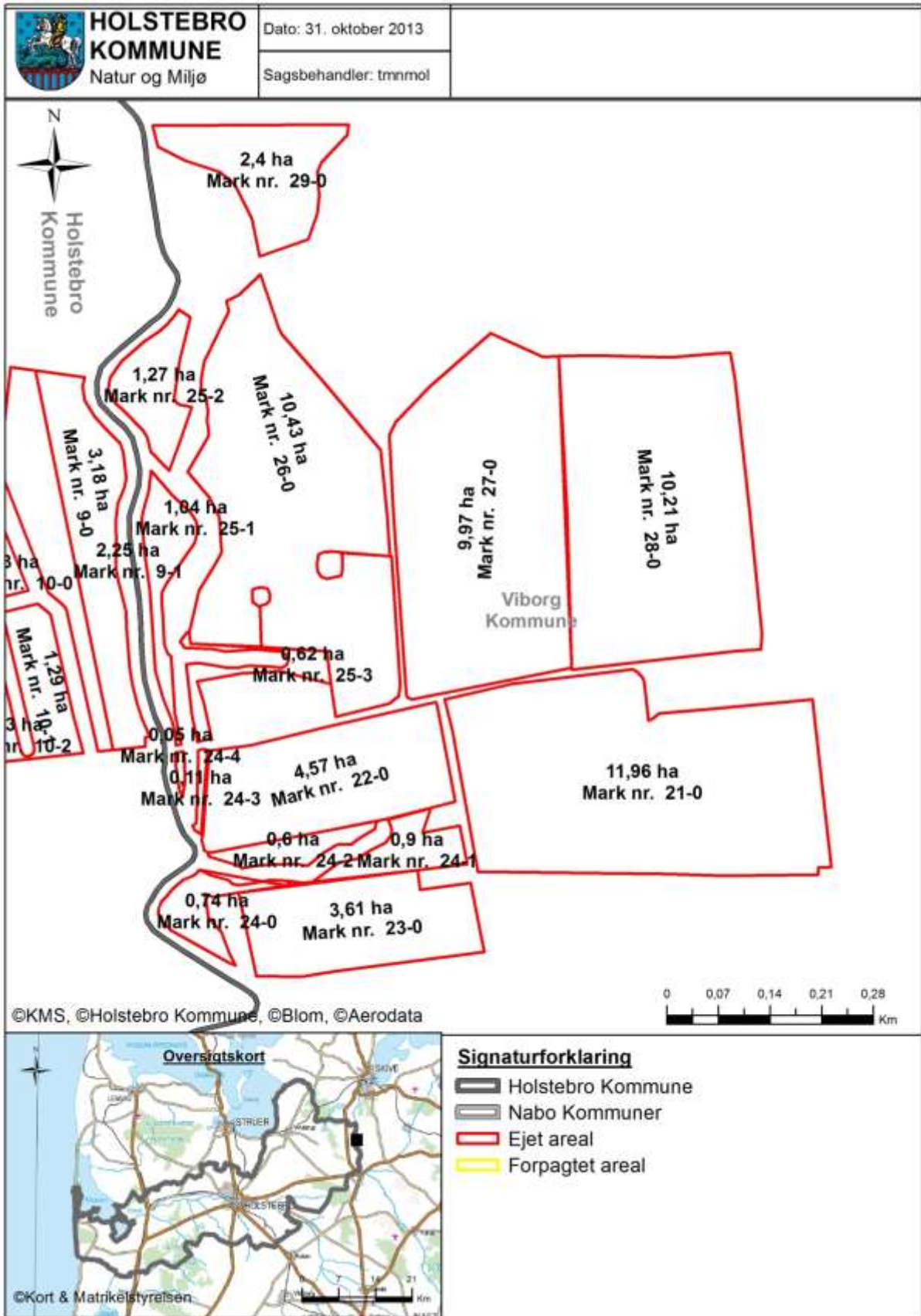
Bilag 8 – Oversigtskort over udspretningsarealerne

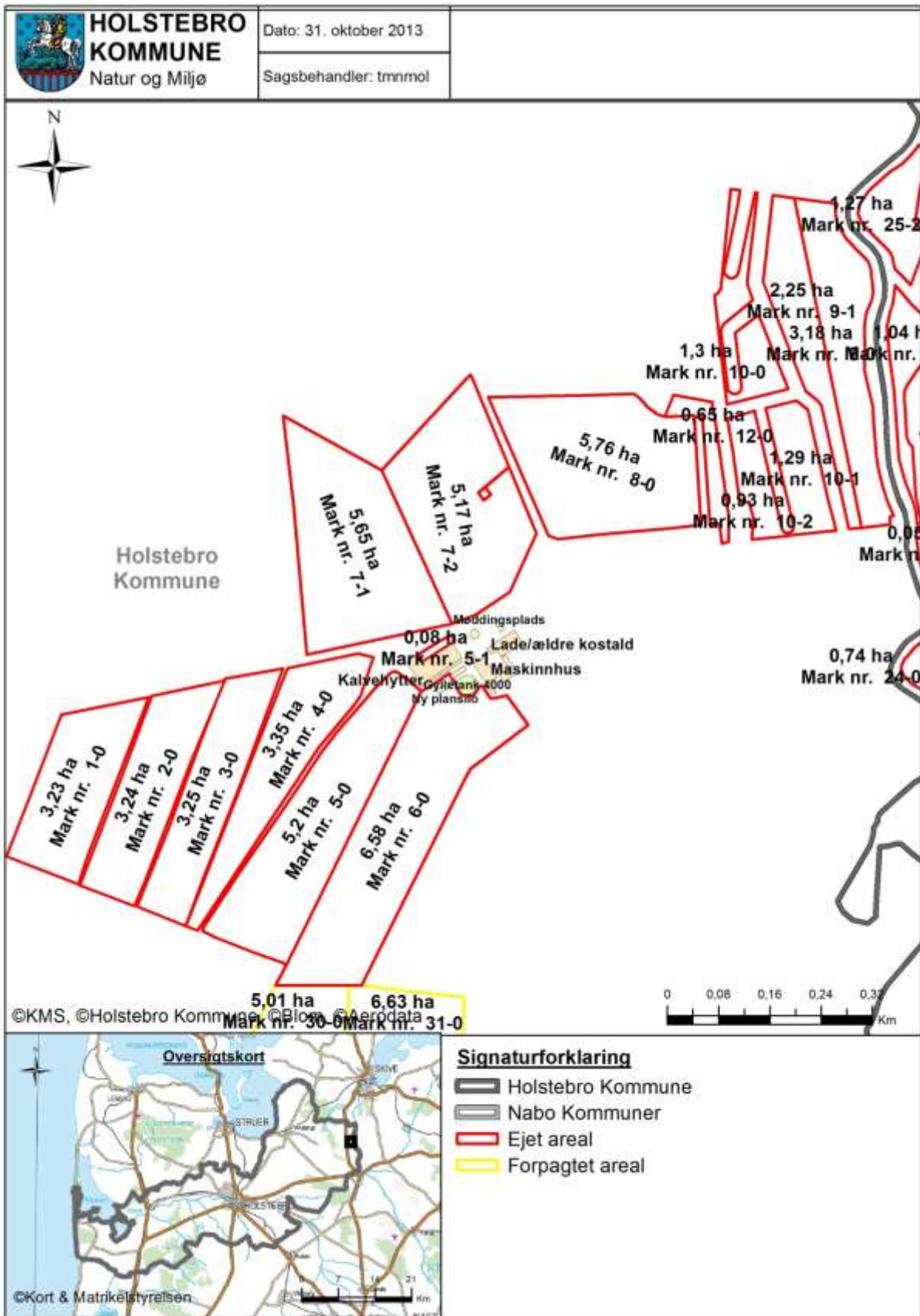
TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 1/4

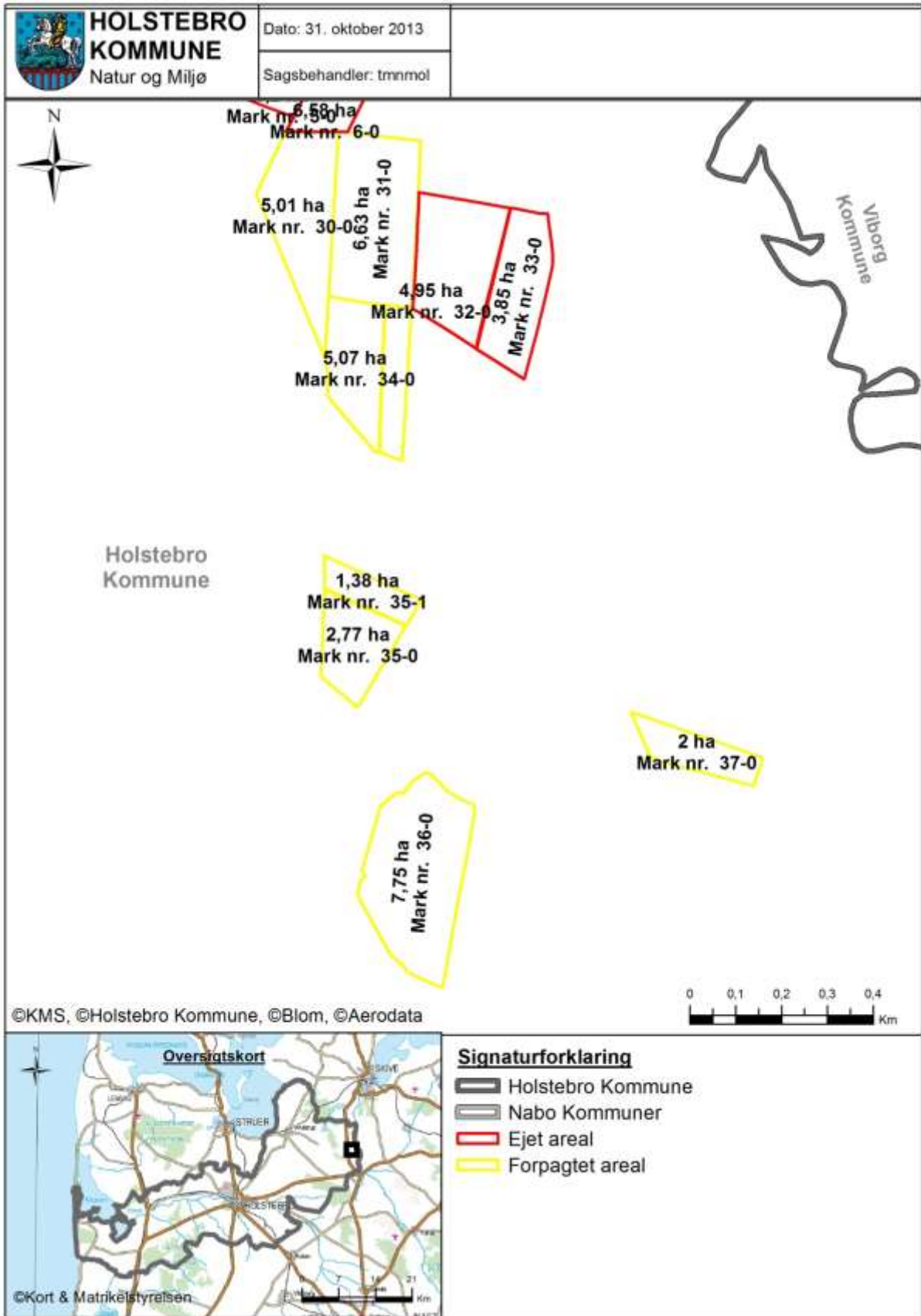
Bilag 10 – Arealer del 2/4

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

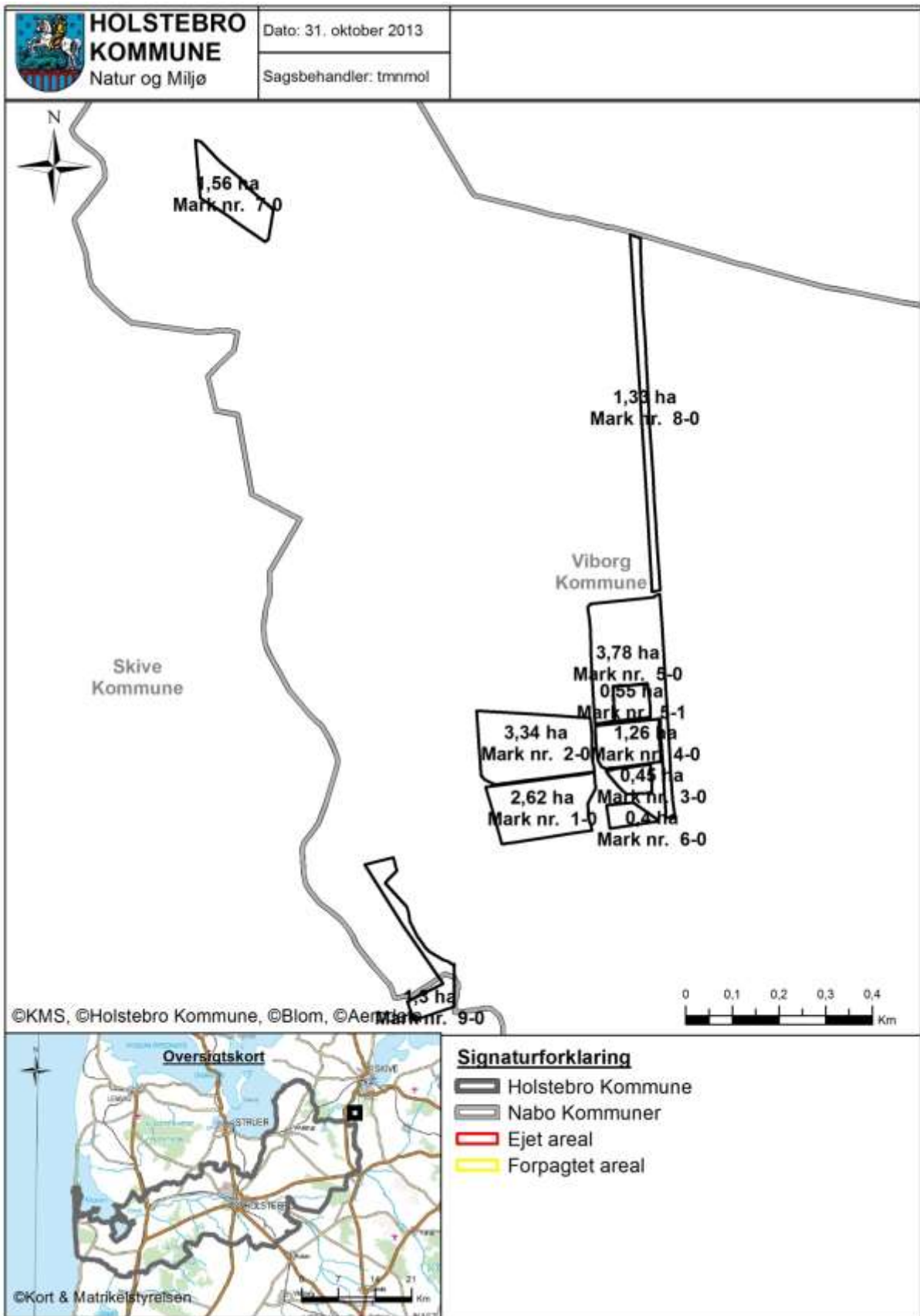
Bilag 11 - Arealer del 3/4

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

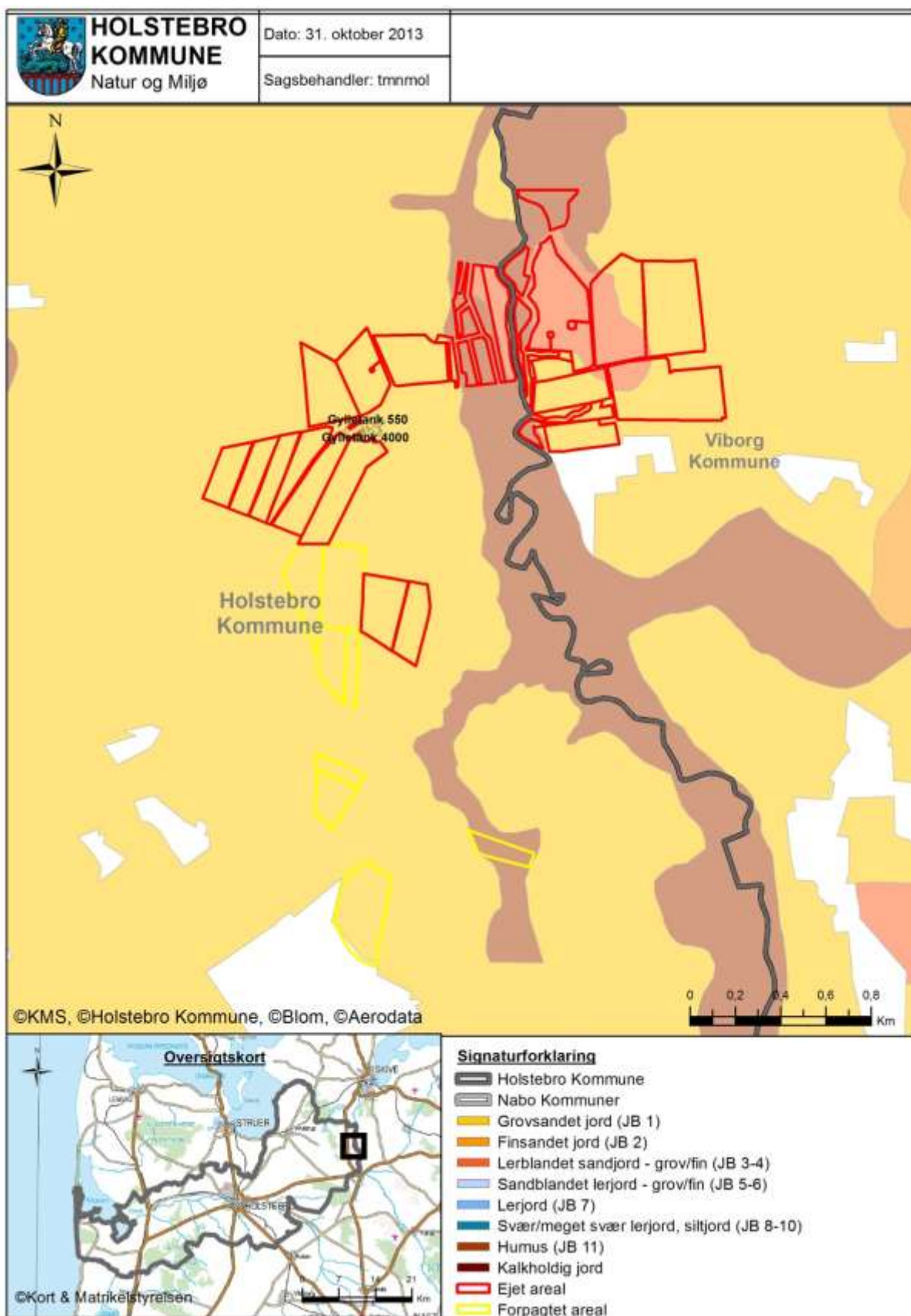
Bilag 12 – Arealer del 4/4

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 13 – Jordbundstyper

TEKNIK OG MILJØ

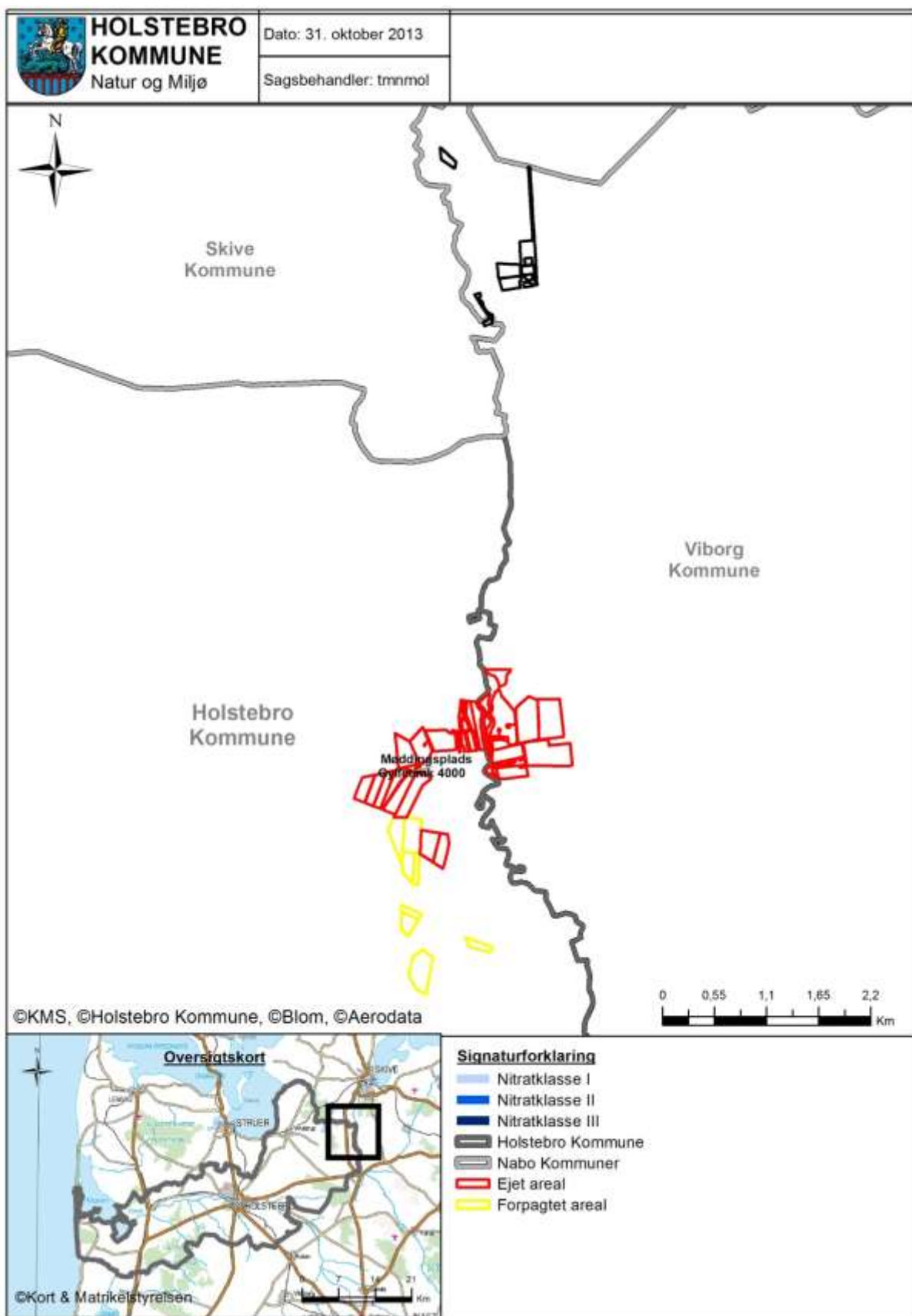
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002

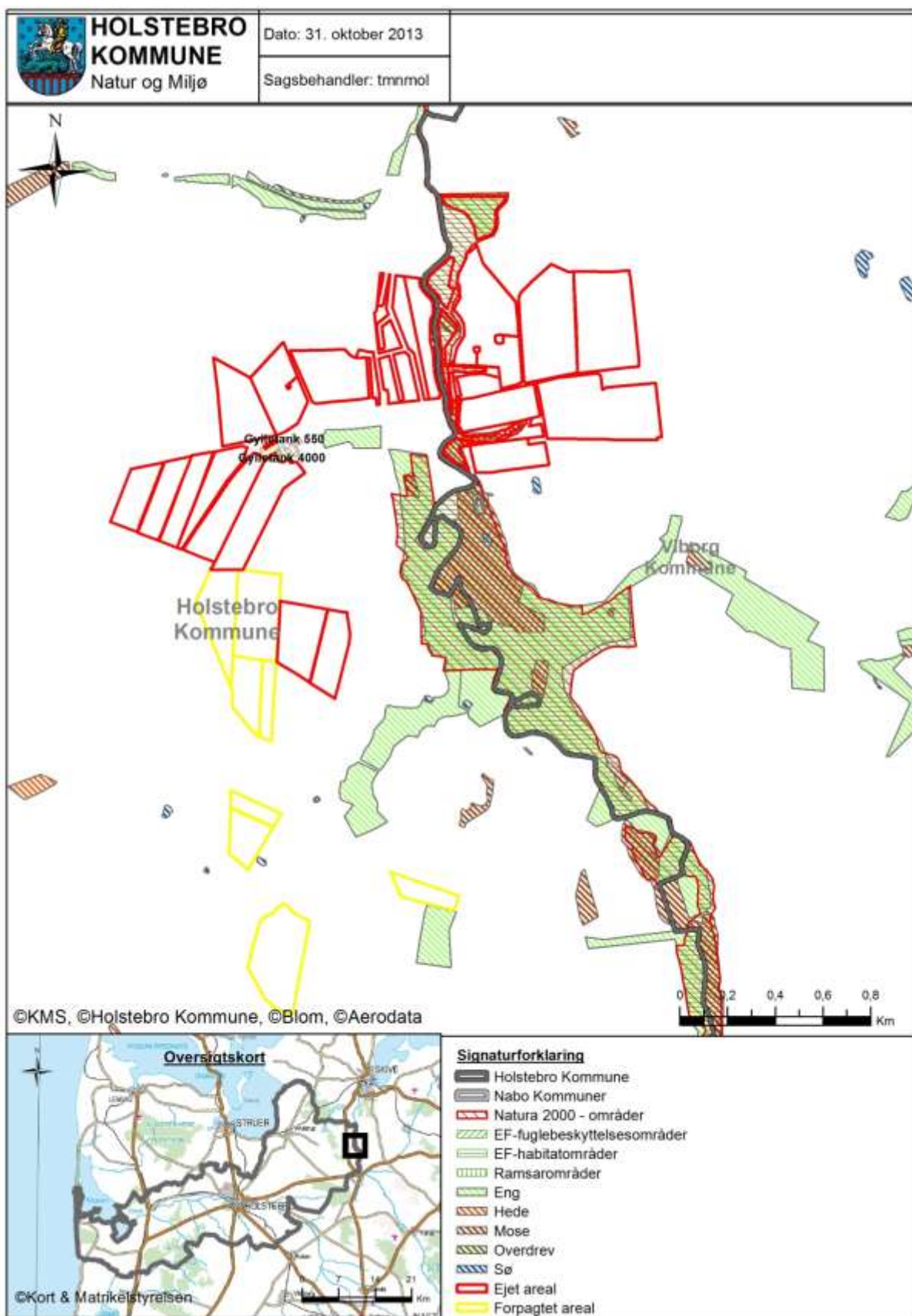
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

Bilag 14 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

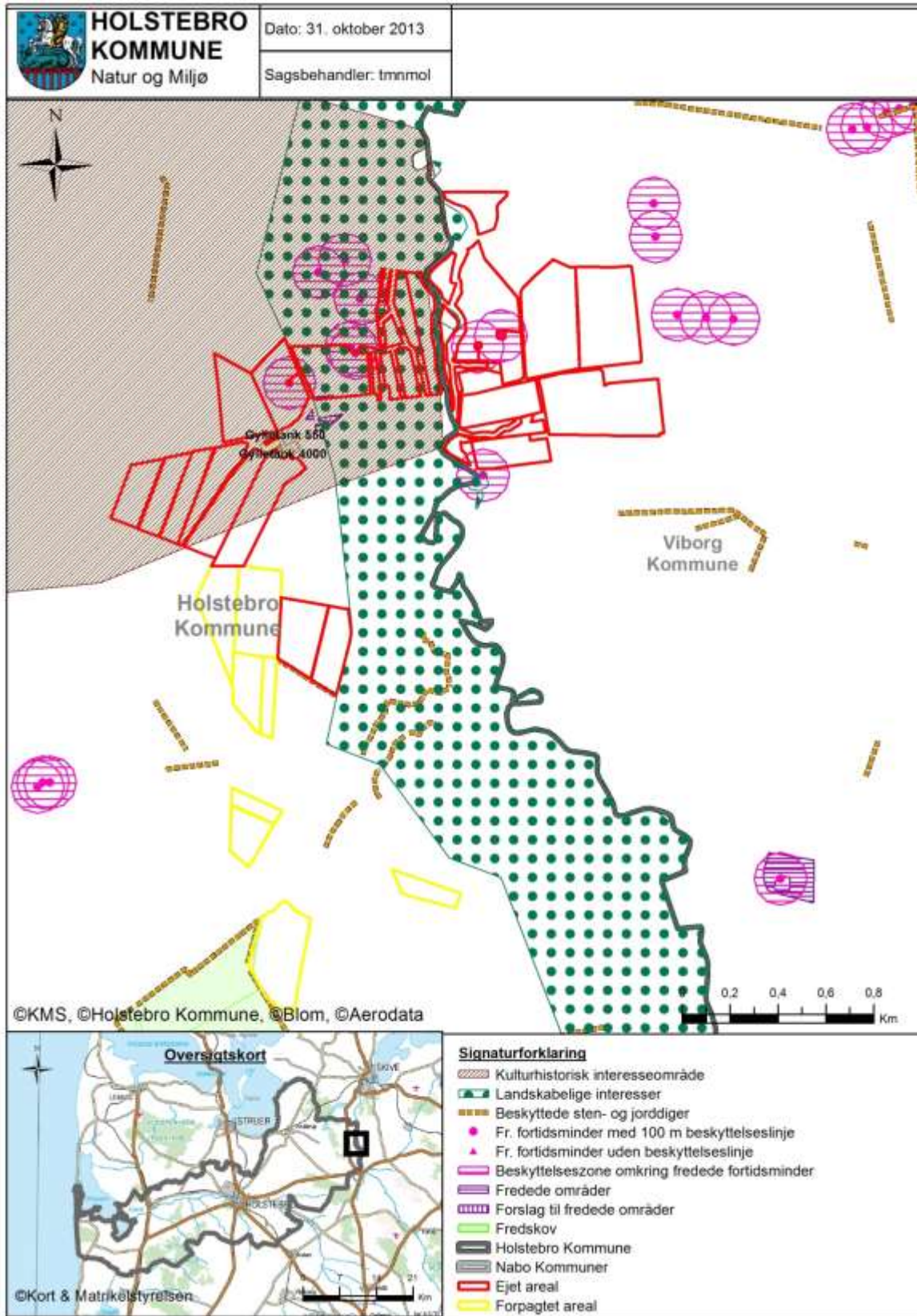
Bilag 15 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 16 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspredningsarealer

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 17 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.
Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

ENSILAGE I MARKSTAKKE

1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).

Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:

Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Bilag 17 – Driftsjournal - del 2 / 2

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag. Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

Bilag 18 – § 21 vurdering fra Viborg Kommune

Fra: Finn Larsen [fil@viborg.dk]
Sendt: 1. oktober 2013 15:23
Til: Ole Lousdal (Holstebro Kommune)
Emne: § 21 udtalelse Rønnesmosevej 10, 7800 Skive
Vedhæftede filer: DEVANO 1.pdf; DEVANO 2.pdf

Hej Ole.

Du har bedt om en udtalelse fra Viborg Kommune i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse for ejendommen Rønnesmosevej 10, 7800 Skive. Ejendommen har ejede/forpagtede udbringningsarealer, som er beliggende i Viborg Kommune på østsiden af Karup å nord for Vridsted. Desuden indgår der aftalearealer nordvest for Fly. Der er tale om en økologisk bedrift.

Vedrørende de ejede/forpagtede udbringningsarealer i Viborg Kommune bemærkes følgende:

Udbringningsarealerne i Viborg Kommune afvandes til Skive Fjord via Karup å.

Nitrat overfladevand:

Alle udbringningsarealerne ligger uden for nitratklasser. Af IT-ansøgning 22603 fremgår, at ansøgningen overholder det generelle krav til nitratudvaskning med stor margin. Udvasningen vurderes at være på "planteavlsniveau". I forhold til habitatforpligtelserne lader vi det være op til Holstebro Kommune at foretage en samlet vurdering i forhold til Skive Fjord.

Nitrat grundvand:

Alle udbringningsarealerne i Viborg Kommune ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Fosfor:

Udbringningsarealerne afvandes til et område, som står i forbindelse med et fosforfølsomt Natura 2000-område. Der er beregnet et fosforoverskud på 1,7 kg P/ha/år. Alle udbringningsarealerne i Viborg Kommune ligger dog uden for fosforklasse 1,2 og 3, og Viborg Kommune vurderer, at der i øvrigt ikke er konkrete forhold i Viborg Kommune, der udløser krav til fosforbalancen for projektet. I forhold til habitatforpligtelserne lader vi det være op til Holstebro Kommune at foretage en samlet vurdering i forhold til Skive Fjord.

Natur:

Udbringningsarealerne langs Karup å (mark 25-2, 25-1, 24-0 og 24-1) ligger helt eller delvist inden for habitatområde nr. 40, Karup å. Inden for mark 25-1, 24-0 og 24-1 er der § 3 beskyttede mosearealer. Der foreligger også DEVANO-registreringer på dele af arealerne. I bilaget DEVANO 1 er vist registrering på mark 25-3 (med lilla farve). Der er træer på dele af dette areal, og vi formoder, at det ikke er kørt husdyrgødning på dette areal. I bilaget DEVANO 2 er vist DEVANO-registreringer på mark 24-0. Vi

forudsætter, at driften (herunder udbringning af husdyrgødning) ikke intensiveres på disse arealer, men da topografien i øvrigt er således, at det vil være vanskeligt at udbringe husdyrgødning på alle de angivne marker, bør der indhentes en nærmere redegørelse for arealanvendelsen inden for habitatområdet og inden for § 3 registrerede arealer omfattende dyrkningshistorikken.

Mark 23-0 grænser op til potentiel ammoniakfølsom skov. Vi vurderer, at der ikke er grundlag for at pålægge særlige restriktioner til projektet i den forbindelse.

Vedrørende aftalearealerne i Viborg Kommune bemærkes følgende:

Aftalearealerne i Viborg Kommune afvandes til Skive Fjord via Karup å. Der er tale om økologisk drevne arealer. Aftalearealerne ligger uden for nitrat- og fosforklasser, og de ligger ikke i nitratfølsomt indvindingsområder.

Mark 9 ligger i habitatområde nr. 40, Karup å, og grænser op til eng. Vi forudsætter, at driften (herunder udbringning af husdyrgødning) ikke intensiveres på dette areal. Mark 1-0 grænser op til mose. Vi vurderer, at der ikke er grundlag for at pålægge særlige restriktioner til projektet i den forbindelse

Samlet vurderer Viborg Kommune, at der bør indhentes supplerende oplysninger om anvendelsen af arealerne inden for habitatområdet og inden for § 3 registrerede arealer, inden vi tager endelig stilling til arealerne.

Har du brug for supplerende oplysninger, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen
Finn Larsen
Civilingeniør
Viborg Kommune

Med venlig hilsen

Finn Larsen
Civilingeniør

Viborg Kommune
Teknik & Miljø
Virksomhedsmiljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg
Direkte tlf : 87 87 56 19

Sikker e-mail sikkerpost@viborg.dk
<http://www.viborg.dk>

Fra: Finn Larsen [fil@viborg.dk]
Sendt: 24. oktober 2013 11:08
Til: Ole Lousdal (Holstebro Kommune)
Cc: ale@landbo-limfjord.dk
Emne: § 21 udtalelse Rønnesmosevej 10 - "Nyt" arealkort (Journaliseret)

Hej Ole.

Med de supplerende oplysninger om anvendelsen af arealerne inden for habitatområdet og inden for § 3 registrerede arealer, som fremgår af nedenstående mail, har vi ikke yderlige bemærkninger til Rønnesmosevej 10.

Med venlig hilsen

Finn Larsen
Civilingeniør

Viborg Kommune
Teknik & Miljø
Virksomhedsmiljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg
Direkte tlf : 87 87 56 19

Sikker e-mail sikkerpost@viborg.dk
<http://www.viborg.dk>

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Skive Kommune

Holstebro Kommune

Den 2. oktober
2013

Rønnemosevej 10 - § 21 udtalelse til Holstebro Kommune

Skive Kommune har den 30. september 2013 modtaget anmodning om udtalelse efter § 21 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Udtalelsen gælder en del af areal 9-0. Arealet indgår som udspretningsareal til Rønnemosevej 10, der har søgt om en miljøgodkendelse efter Husdyrlovens § 11.

Der er søgt om at udbringe gylle fra kvæg på arealerne.

Arealvurdering:

Arealet er vurderet i henhold til udpegninger af beskyttelsesniveauer i Husdyrloven, § 3-beskyttet natur, grundvandsbeskyttelse, terrænhældning, drænoforhold og internationale beskyttelsesområder.

Drænoforhold og JB nr. for arealer i Skive Kommune:

Skive Kommune vurderer ikke at arealet er drænet. Jordbundforholdene er JB nr. 11.

Fosfor- og nitratklasse:

Arealerne i nitratklasse 0 og fosforklasse 0.

Drikkevandsinteresser:

Ingen af arealerne ligger indenfor Nitratfølsomme indvindingsområder eller andre drikkevandsområder.

Husdyrlovens § 7:

Arealerne ligger uden for naturtyper udpeget efter Husdyrlovens § 7.

Naturbeskyttelseslovens § 3 og Natura 2000 områder:

Den del af mark 9-0, som ligger i Skive Kommune, vurderes at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. At se ud fra luftfoto har arealet ikke været omlagt fra 1995 og frem til 2013. Arealet er besigtiget den 22. okt. 2013. Arealet var meget vådt og langt hovedparten af arealet kunne karakteriseres som rørskov/rørsump (meget våd eng under tilgroning) domineret af Rørgræs, Eng-Rørhvene og Sødgræs. Partier af rørskoven var også med Kær-Tidsel

Teknisk Forvaltning Natur og Miljø

Postboks 509
Postboks 509, Rådhuspladsen 2
7800 Skive
Tlf.: 99 15 55 00
Fax:
CVR-nr.: 29189579
tek@skivekommune.dk
www.skive.dk

Referencia: 779-2009-19552

Henvendelse til:
Nina Sohn Hansen
Direkte tlf. 99 15 68 18
nsha@skivekommune.dk

og Almindelig-Mjødurt. Et mindre parti var helt domineret af Krybhvene og Mose-Bunke.

Arealet ligger inden for Natura-2000 område nr. 40.

Ansøger har fremsendt oversigt over tilførte gødningsmængder i perioden 2006-2012. Arealet har i gennemsnit over de sidste 7 år modtaget 27 kg N/ha.

Da arealet vurderes at være omfattet af § 3 og samtidig ligger i Natura 2000 område må driften ikke intensiveres. Hittidig drift (dvs. max 27 kg N/ha/år + vedvarende græs) vurderes at kunne fortsætte uden at medføre tilstandsændringer af § 3 arealet og natura 2000 området.

Bilag IV arter:

Arter beskyttet ifølge habitatdirektivets bilag IV må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Ifølge Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, er der registreret følgende bilag IV arter i området omkring mark 9-0: Damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, ødder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og grøn kølleguldsmed.

Skive Kommune har pt. ikke kendskab til andre bilag IV arter i området.

Da driften på arealet ikke ændres vurderes det, at bilag IV arter ikke vil blive påvirket negativt af det ansøgte.

Påvirkning af overfladevande:

Arealerne afvander alle til kystvandsoplandet Skive Fjord. I dette opland er dyretrykket stigende. Udvaskningen fra arealerne skal derfor begrænses til en udvaskning svarende til planteavlsbrug.

Skive Kommune antager, at Holstebro Kommune laver en samlet overfladevandsvurdering.

Med venlig hilsen

Nina Sohn Hansen
Biolog

Bilag 20 – Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risegårde Bredning - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Lovns Bredning er udpeget som del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)⁶.

Skive Fjord og Lovns Bredning er bestående af bassiner, der er mere eller mindre afsnørede, og fjordene vurderes som værende en lukkede.

SMV-analysen⁷ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bæklampret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typernes arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmose, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af uhenigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmose, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

Prognosen er ukendt for:

⁶ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

⁷ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst i området.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Deloplandet Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning udgør en del af hovedvandopland 1.2 Limfjorden i Miljøministeriets forslag til vandplan. Ifølge Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedvandopland 1.2 Limfjorden er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Samlet vurderer Holstebro Kommune derfor, at enhver yderligere tilførsel af kvælstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

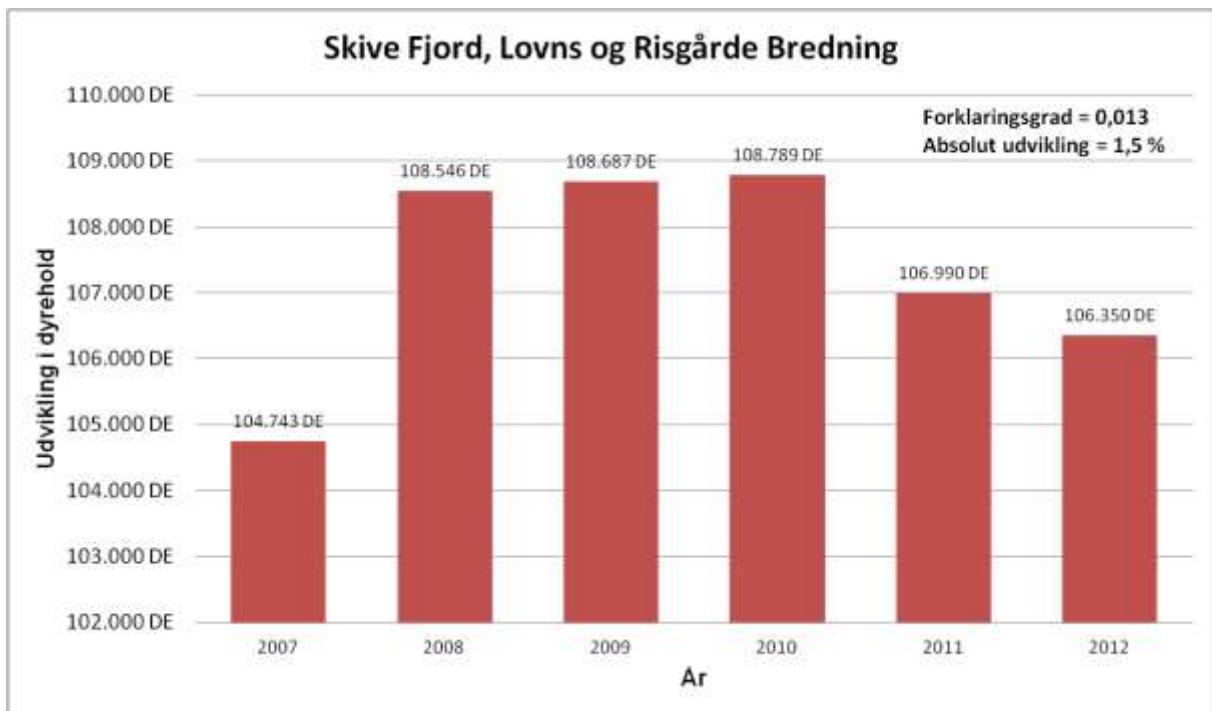
AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning har været stigende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er ikke opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrel-

sen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁸ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

Figur 1. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolutte udvikling i dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning steget med 1,5 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet af producerede husdyr i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning er stigende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Skive Fjord ikke er opfyldt.

Det kan derfor kun meddeles miljøgodkendelse, hvis udvaskningen fra det ansøgte projekt i oplandet ikke overstiger nitratudvaskningen svarende til et plantebrug, dvs. et standard planteavlssædskifte (S1/S3), hvor der udelukkende gødes med mineralisk gødning (handelsgødning).

⁸ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

På baggrund af ovenstående er pkt. B og C i Miljøstyrelsens vejledning ikke vurderet nærmere, da det ikke vil ændre på ovenstående konklusion.